

Válogatás az **Európai Bizottság** 2020. január 1-től kiadott közleményéből és jelentéseiből valamint a tagállamok híreiből, különös tekintettel a **fogyasztóvédelem** és **környezetvédelem** témaköréből.

További figyelt téma: egészségügy, éghajlat és természeti erőforrások, élelmiszer-biztonság, energia, érdekvédelem, fenntarthatóság, jogérvényesülés, esélyenlőség, szociális jogok, utazás.

2025.

2025. március 11.

Bizottsági törvényjavaslatot mutatott be a magyar EU-biztos a kritikus fontosságú gyógyszerekről

A törvényjavaslat lényege, hogy a Bizottság csökkenteni kívánja a külső beszállítóktól való függőségeket, fellendíteni az uniós gyártást, ellenállóbbá tenni a tagállami egészségügyi rendszereket, valamint biztosítani a gyógyszerek elérhetőségét és megfizethetőségét.

A törvényjavaslat bemutatásakor Várhelyi azt mondta, a jogszabály döntő lépést jelent az ellátásbiztonság megerősítése és annak biztosítása érdekében, hogy a betegek mindig hozzáférjenek a számukra szükséges gyógyszerekhez.

Miről van szó?

A jogszabály elfogadásának szükségességét a magyar uniós biztos a tagországokban hosszú idő óta jelentkező gyógyszerhiány problémája kezelésének fontosságával indokolta. Szavai szerint ilyen hiányokat gyártási problémák, az ellátási lánc sebezhetősége vagy az erőforrásokért folyó globális verseny okozhatja.

A kritikus fontosságú gyógyszerekről szóló jogszabály részleteit ismertetve Várhelyi egyebek mellett elmondta: a szabályozás kiegészíti a gyógyszerekre vonatkozó már érvényes jogalkotási eszközöket, és célja, hogy növelje az ellátásbiztonságot, az elérhetőséget és megfizethetőséget, javítva ezzel az uniós egészségügyi helyzetet. A jogszabály emellett előre láthatóbb piaci helyzetet kíván teremteni, támogatva a beruházásokat a gyógyszeriparban.

Várhelyi hozzátette: az uniós bizottság támogatni fogja azon cégek beruházásait, amelyek létrehoznak új gyártókapacitásokat, vagy növelik a meglévőket a kritikus fontosságú gyógyszerek esetében. A jogszabállyal az Európai Bizottság növelni kívánja a vonatkozó ellátási lánc ellenállóképességét, megerősítve a meglévő együttműködések, miközben új nemzetközi partnerségeket kíván létrehozni azért, hogy diverzifikálja az ellátási láncot a kritikus fontosságú gyógyszerek esetében.

Ebben az uniós bizottság számít az uniós tagjelölt országokra és más szomszédos országokra egyaránt.

A bizottság alelnöke üdvözölte a törvényjavaslatot

Az Európai Bizottság alelnöke, a „Tiszta, igazságos és versenyképes átmenetért” felelős EU-biztos, Teresa Ribera azt mondta, hogy „ez a kezdeményezés előrelépést jelent annak biztosítása érdekében, hogy az alapvető fontosságú gyógyszerek hozzáférhetőek, megfizethetőek és elérhetőek maradjanak minden európai számára, akik rászorulnak”.

Ellenvélemény is van

Vannak olyan EP-képviselők is, akik úgy gondolják, hogy a törvényjavaslat „túlságosan elsietett”, illetve „nem elégséges”

A tervezet finanszírozása kulcskérdés néhány európai parlamenti képviselő és több uniós egészségügyi miniszter szerint is, akik úgy gondolják, hogy a kritikus fontosságú gyógyszereknek egy jövőbeli védelmi finanszírozási rendszer hatálya alá kellene tartozniuk.

2025. március 7.

A Bizottság megvédi az uniós digitális piaci szabályokat az amerikai támadásokkal szemben

Az amerikai kongresszusnak küldött levélben Teresa Ribera és Henna Virkkunen alelnökök megvédik az uniós digitális jogszabályokat, amelyek szerintük a vállalatokra a székhelyüktől függetlenül vonatkoznak.

A levél egy nappal azután érkezett, hogy az európai parlamenti képviselők az amerikai hatóságoknak is levelet írtak, amelyben igazolták az EU digitális piaci törvénye (DMA) végrehajtását.

Teresa Ribera és Henna Virkkunen alelnökök amerikai kongresszus kérdéseire adott válaszlevelükben hangsúlyozták, hogy a DMA nem irányul az amerikai vállalatok ellen, és csak a szabályok szerint "kapuórként" kijelölt digitális platformokra vonatkozik.

"A kapuórré nyilvánítás kritériumai objektíven meghatározott és átlátható mennyiségi küszöbértékeken alapulnak. Ezek nem teszik lehetővé, hogy a Bizottság a székhelye elhelyezkedése alapján diszkrimináljon egyetlen vállalatot sem" – írta a két biztos a csütörtökön elküldött levélben, hozzátéve: "Ezt megerősíti az a tény, hogy a DMA alapján eddig kijelölt kapuőrök közül kettőnek a székhelye az Európai Unióban, illetve Kínában van".

A Bizottság 2023-ban és 2024-ben hét kapuórt jelölt meg a digitális piacokról szóló törvény alapján: az Alphabet, az Amazon, az Apple, a Meta és a Microsoft amerikai platformokat, a kínai ByteDance-t és a holland Booking.comot.

A DMA-t több támadás érte Donald Trump amerikai hatalomra kerülése óta, legutóbb az amerikai kongresszusból, ahol két képviselő, Jim Jordan és Scott Fitzgerald levélben kérdőjelezte meg az európai digitális jogszabályokat, azt állítva, hogy a DMA amerikai vállalatokat céloz meg, és felszólította Teresa Riberát, az EU versenyjogi biztosát, hogy indokolja meg a jogszabályt.

"A DMA nyitva tartja az ajtót az innováció következő hulláma előtt a létfontosságú digitális piacokon" – válaszolta Ribera és Virkkunen a kongresszusi képviselőknek, hozzátéve: "Lehetővé teszi a vállalatok számára, hogy termékeik és szolgáltatásaik forgalmazása tekintetében függetlenebbé váljanak a nagy digitális platformoktól, és innovatív üzleti modelleket fejlesszenek ki. Emellett több választási lehetőséget biztosít a fogyasztók számára".

A DMA-t eredetileg azért hozták létre, hogy felvegye a harcot néhány technológiai óriás uralma ellen a digitális piacokon.

A Bizottság a DMA keretében számos vizsgálatot indított, amelyek eredményei a következő hetekben válnak ismertté. A vizsgált amerikai vállalatok között van az Apple, az Alphabet és a Meta.

2025. március 6.

Milyen következményekkel jár majd az egyénre nézve az EU új, digitális határigazgatási rendszere?

Az automatizált be- és kiléptetőrendszer ősztől fokozatosan indul majd.

Még néhány hónap, és az EU-n kívüli országokból érkező utazók csak szkennelt ujjlenyomattal és digitális arcképpel léphetnek be az Európai Unió területére.

Minden egyes határátkelőhelyen, minden reptéren, kikötőben, minden egyes közúton összekapcsolt digitális határellenőrzés lesz.

"Európa a világ technológiailag legfejlettebb határigazgatási rendszerét hozza létre. Az új rendszerek lehetővé teszik a tagállamok közötti együttműködést, hatékonyabbá a határellenőrzést, megelőzik a bűnözést és fellépnek az illegális bevándorlás ellen" - mondta Magnus Brunner, az Európai Bizottság bel- és migrációügyi biztosja.

Ez az elektronikus rendszer egyrészt megkönnyíti majd az egyének számára annak bizonyítását, hogy legálisan tartózkodnak európai földön, mivel az útlevelekben lévő bélyegzők hibásak vagy olvashatatlanok lehetnek. Másrészt viszont, figyelmeztet az EU Alapjogi Ügynöksége, adatvédelmi kockázatokat is magában hordozhat.

"Ha az alapvető jogokat nézzük, akkor természetesen a legnyilvánvalóbbak az adatvédelmi elvek, amelyeket biztosítani kell. De van még ennél sokkal több is, az emberi méltóság, a gyermekek jogai. Például a beléptető-kiléptető rendszerben, míg az ujjlenyomatokat csak 12 éves kortól kell levenni, az arcképek esetében nincs korhatár. Tehát még a csecsemők fotóját is be kell majd küldeni a rendszerbe" - magyarázta ulia Behrens, az Ügynökség menekültügyi projektfelelőse.

Míg korábban az idegenforgalmi ágazat késedelmekre és a határokon való fennakadásokra számított, most már optimistább.

Egy biztos: az újfajta ellenőrzési rendszer biztonságosabbá és teljes mértékben átjárhatóvá teszi Európát.

2025. február 27.

Az EU 2040-ig 2,5 milliárd eurót takaríthat meg az energiaszámlákon

Az Európai Bizottság olyan tervet dolgozott ki, amely lényegesen csökkentheti a lakossági és vállalati energiaszámlákat. A megtakarítási intézkedések már ebben az évben éreztetik hatásukat.

Az EU tagállamaiban 47 millió ember él energiaszegénységben. Ez azt jelenti, hogy nincs pénzük otthonuk fűtésére. Emellett a vállalkozások arra panaszkodnak, hogy a magas energiaárak miatt sokkal kevésbé versenyképesek az amerikai és kínai vállalatokkal szemben.

Az EU energiaügyi és lakásügyi biztosja elmondta, hogy az általuk összeállított terv szerint a következő 15 évben összesen 2,5 milliárd euró megtakarítás érhető el:

"A megújuló energia sokkal olcsóbb, mint a fosszilis alternatíva. Ez tehát csökkenteni fogja az árakat. Továbbá, ha Európában jobban összekapcsolódik a villamosenergia-rendszerünk, tehát kiterjedtebb hálózatunk és több összekötőnk lesz, az szintén csökkenteni fogja az árakat. Végül pedig a gázpiacot is jobban kell ellenőrizni, hogy ne legyen túl nagy a nyereségük" - magyarázta Dan Jørgensen.

Ajánlások a tagállamoknak az adókra és a hálózati díjakra vonatkozóan

A terv olyan adminisztratív intézkedéseket tartalmaz, mint a megújuló energiaforrásokra vonatkozó engedélyek megszerzéséhez szükséges idő további csökkentése, az energiahatékonysági megoldások előmozdítása, valamint a lakossági energiaszámlák összetevőinek felülvizsgálata, ide tartoznak a hálózati és rendszerköltségek, az adók és illetékek, valamint az energiaköltségek.

A Bizottság többek között ajánlásokat tesz a tagállamoknak a villamos energiára kivetett nemzeti adók csökkentésére, valamint arra, hogy a fogyasztók könnyebben válthassanak szolgáltatót és az olcsóbb ajánlatokat választhassák.

A tagállamok rövid távon kulcsszerepet játszanak a villamosenergia-számlák csökkentésében. A Bizottság különösen az adózás és a hálózati díjak területén tervez támogatást nyújtani, ahol azonnali intézkedéseket lehet hozni.

A biztos szerint a javasolt intézkedések már ettől az évtől éreztetik hatásukat a számlákon.

Csökkenő, de meglévő orosz függőség

A biztos szerint ez a biztonsággal is összefügg. Európa még mindig túl sok orosz gázt vásárol, és a háború kitörése óta az európai országok annyi gázt importáltak Oroszországból, hogy 2400 darab F35-ös vadászpilótát vásárolhattak volna ennyi pénzből. Ursula von der Leyen, az Európai Bizottság elnöke egy nemrégiben kiadott nyilatkozatában ezt mondta:

"Az energiaárakat lefelé, a versenyképességet pedig felfelé mozdítjuk. A megújuló energiaforrások megduplázásával már jelentősen csökkentettük az energiaárakat Európában. Most egy lépéssel tovább megyünk a megfizethető energiára vonatkozó cselekvési tervvel, amely a tiszta ipari megállapodásunk része. Ezzel kiszámíthatóbb árakat, erősebb kapcsolatokat fogunk elérni Európában, és növelni fogjuk az energia átvételét. Szisztematikusan felszámoljuk a fennmaradó akadályokat, hogy valódi energiauniót építhessünk."

2025. február 20.

Nem lesz korlátozás a növényvédőszeresek használatában az EU-ban

Az Európai Unió mezőgazdasági biztosa elmondta, hogy jelenleg semmilyen olyan egyeztetés nem zajlik, amely a növényvédőszeresek használatának csökkentéséről szólna, annak ellenére, hogy az Európai Bizottság elnöke, Ursula von der Leyen tavaly pont ennek ellentétét állította.

Az EU még tavaly februárban halasztotta el határozatlan időre azt a tervet, amely 2030-ig felére csökkentette volna a tagállamok növényvédőszer-használatát. Ezt a célt még 2019-ben, a Green Deal keretein belül tűzték ki.

Christophe Hansen uniós mezőgazdasági biztos elmondta, hogy a terv megújítása jelenleg nem szerepel a testület napirendi pontjai között.

A tervet az Európai Bizottság bő egy évvel ezelőtt vonta vissza, a jobboldali pártok ellenállásának, valamint a gazdák széleskörű tiltakozásának hatására.

Ursula von der Leyen, a bizottság elnöke ekkor úgy fogalmazott, hogy elkezdenek dolgozni a növényvédőszer-reform egy kiforrottabb változatán.

Az Európai Bizottság a héten mutatta be mezőgazdasági és élelmiszeripari terveit, amelynek nem rejtett célja, hogy népszerűsítse az ágazatot a fiatalok körében.

Az ösztönzők is ebbe a tervbe tartoznak - ez azonban azt is jelenti, hogy az EU döntött: a környezetvédelmi ambíciók háttérbe kerülnek.

2025. január 29.

Hogyan kerüljük el a zavaró telefonhívásokat?

Nem szabad megadni banki adatainkat, és nem szabad engedni olyan nyomásgyakorlásnak, hogy valaki pénzzel tartozik, vagy gyorsan kell cselekedni.

Mindannyian ismerjük az érzést. Csörög a telefon a zsebünkben, felvesszük, és valaki megpróbál eladni nekünk egy terméket, például új ajánlatot az internet-szolgáltatásra. A francia parlament hétfőn új jogszabályokat fogadott el, amelyek megtiltják a vállalatok kéretlen értékesítési célú hívásait.

A vásárlók a jövőben nem lemondanak arról, hogy megkeressék őket, hanem bele kell egyezniük, hogy kapcsolatba lépjenek velük. A törvényjavaslatot előterjesztő képviselő azt reméli, hogy ez a nem kívánt hívások és egyéb csalások csökkenéséhez vezet.

Delphine Batho zöldpárti képviselő azért nyújtotta be a javaslatot, hogy hasznos legyen azon polgárok védelmében, akik elfogadhatatlan megkeresések és csalások áldozatai. Ezek ráadásul károsak az ország fejlődésére – tette hozzá a képviselő.

Azonban nem mindenki van meggyőződve az új szabályozás sikeréről. Az internetes csalások vizsgálatára specializálódott szervezet, a Centho álláspontja szerint már ott kezdődik a probléma, hogy a call centerek és a csalók hogyan jutnak hozzá adatainkhoz. Az elérhetőségeink ismerete nélkül nem tudnának kapcsolatba lépni velünk. Az új szabályozás csak akkor hoz eredményt, ha kéretlen

telefonhívásokkal nem fognak minket zaklatni. Illúzió lenne azt hinni, hogy ez további szigorítások bevezetése nélkül egyik napról a másikra megtörténjen. Ezt a törvény nehezen akadályozza meg, hiszen a call centerek többsége az EU-n kívül működik.

A hatékony szabályozás kialakításáig a szakértők óvatosságra intenek mindenkit. Nem szabad megadni banki adatainkat, különösen a PIN-kódot, és nem szabad engedni olyan nyomásgyakorló taktikának, amikor a hívó azt mondja, hogy valaki pénzzel tartozik, vagy gyorsan kell cselekedni.

Brüsszel 2025. január 20.

Nem érintkezhet többé élelmiszerrel a biszfenol-A

Betiltotta az EU az élelmiszerekkel érintkező csomagolóanyagokban a biszfenol-A vegyület használatát.

Ez a műanyag-adalék az egyik legnagyobb mennyiségben gyártott vegyület a világon, pedig egészségkárosító hatása ismert: rákkeltő, növeli a cukorbetegség és a meddőség kialakulásának kockázatát. Veszélyességét fokozza, hogy mérgező hatását lassan fejti ki.

Sandra Jen biokémikus emlékeztet, hogy a biszfenol-A-t már 2006 óta a különösen nagy aggodalomra okot adó anyagok között listázza az Európai Unió vegyi anyagokról szóló jogszabálya, 2017 óta pedig az emberi egészséget károsító anyagként, mert felborítja a hormonrendszer működését. Súlyos betegségekkel hozható összefüggésbe, mint a mellrák, az idegrendszeri zavarok és a cukorbetegség kialakulása.

Az Európai Unió úttörő szerepet játszik a biszfenolok betiltásában. Élettani szakemberek viszont bírálják az intézkedés lassúságát, mivel a tiltáshoz vezető politikai folyamat hosszabb, mint a tudományos.

Sandra Jen biokémikus szerint ez egy régóta várt döntés volt. A tudósok már több mint egy évtizede követelik a biszfenol-A betiltását. Az Európai Környezetvédelmi Ügynökség több mint egy évtizeddel ezelőtt tett jelentést a biszfenol-A káros hatásairól. A szakértő reméli, hogy a biszfenol más termékekben való felhasználását gyorsabban fogják szabályozni.

Cumisüvegek gyártásához már 2011 óta tilos biszfenolt használni, a következő tiltás a gyermekjátékok teljes köre lehet. Nagy törés- és hőellenálló képessége miatt rengeteg termékben van biszfenol, a mobiltelefonoktól egészen a fogtömésekig.

2024.

Brüsszel, 2024. december 17.

A Parlament megszavazta: EU-s források segítenek a természeti katasztrófák után

Két új jogszabály gyors uniós finanszírozást biztosít a 2024. január 1-je után bekövetkezett természeti katasztrófákat követő helyreállításhoz.

A regionális újjáépítési szükséghelyzeti támogatásra (RESTORE) irányuló javaslat lehetővé teszi az uniós országok számára, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapot (ERFA) és a kohéziós alapokat könnyebben irányítsák át a katasztrófa utáni újjáépítésre. Az ERFA a teljes költségek 95 százalékáig finanszírozhat helyreállítási projekteket. A rászorulóknak gyors likviditásának biztosítása érdekében a teljes összeg legfeljebb 25 százalékának megfelelő további előfinanszírozást is rendelkezésre bocsátanak. A javaslat lehetővé tenné az Európai Szociális Alap Plusz forrásainak rugalmasabb felhasználását a rövid távú foglalkoztatási programok finanszírozására, az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés támogatására és az alapvető szükségletek biztosítására.

A rugalmasság a 2024-ben vagy 2025-ben bekövetkező katasztrófákra vonatkozna. 2025-ben a javasolt módosítások várhatóan 3 milliárd euró finanszírozást mozgósítanak azáltal, hogy a 2025–2027-es időszakra előreütemezik a kifizetéseket.

Helyreállítás a mezőgazdaságban és az erdőszetben

A vidékfejlesztési programokból el nem költött pénzeszegekkel rendelkező uniós országok gyorsan fel tudják majd használni ezt a pénzt az ezekben az ágazatokban tevékenykedő gazdák, erdőtulajdonosok és kkv-k veszteségeinek kompenzálására, akiknek a katasztrófák tönkretették termelési potenciáljuk legalább 30 százalékát. Ezt a pénzt átalányösszegben fizetik ki, és teljes mértékben uniós forrásokból fedezik. A kedvezményezettek kifizetése 2025 végéig történik meg.

A következő lépések

Mindkét jogszabályt jóvá kell hagynia a tagállamok kormányából álló Tanácsnak. A jogszabályok az EU Hivatalos Lapjában való kihirdetésüket követő napon (RESTORE), illetve a kihirdetés napján (EMVA) lépnek hatályba.

Brüsszel, 2024. december 17.

Erdőirtásról szóló jogszabály: a Parlament egyéves halasztást fogadott el

A cégeknek plusz egy évük lesz arra, hogy megfeleljenek az erdőirtás megelőzését célzó szabályoknak, amelyek tiltják a kiirtott erdőterületekről származó termékek értékesítését az EU-ban.

A nagyvállalatoknak és a kereskedőknek 2025. december 30-tól, a mikro- és kisvállalkozásoknak pedig 2026. június 30-tól kell majd betartaniuk a rendeletben foglalt kötelezettségeket. Ez a további idő arra szolgál, hogy segítse a vállalatokat világszerte abban, hogy az alkalmazás időpontjától kezdve zökkenőmentesebben hajtsák végre a szabályokat, anélkül, hogy aláásnák a törvény célkitűzéseit.

A Bizottság azért javasolta az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásának egy évvel történő elhalasztását, mert az uniós tagállamok, az EU-n kívüli országok, a kereskedők és a gazdasági szereplők aggodalmukat fejezték ki, hogy nem tudnának teljes mértékben megfelelni a szabályoknak, ha azokat 2024 végétől alkalmaznák.

A Parlament kérésére a Bizottság kötelezettséget vállalt arra, hogy mind a piaci szereplők, mind a kereskedők számára biztosítja az információs rendszert, és az országok és régiók kockázati besorolására vonatkozó javaslat a lehető leghamarabb, de legkésőbb 2025. június 30-ig rendelkezésre fog állni. A rendelet legkésőbb 2028. június 30-ig esedékes általános felülvizsgálatával a Bizottság elemezni fogja a vállalatok adminisztratív terheinek egyszerűsítését és csökkentését célzó további intézkedéseket.

A következő lépések

Az elfogadott szöveget a tagállamok kormányzaiból álló Tanácsnak is jóvá kell hagynia, és azt közzé kell tenni az EU Hivatalos Lapjában 2024 vége előtt, mielőtt az egyéves halasztás hatályba léphet.

Brüsszel, 2024. november 27.

Uniós költségvetés 2025: az EU-s programok megerősítése, és a hitelköltségek kezelése

- Az Európai Parlament elnöke, Roberta Metsola írja alá az EU jövő évi költségvetését
- Több mint 230 millió euróval bővül az emberek életminőségének javítását, a versenyképesség fokozását és az aktuális kihívások kezelését célzó programok finanszírozása
- A 2025-ös költségvetés teljes összege 199,4 milliárd euró kötelezettségvállalás, a kifizetések összege 155,21 milliárd euró
- A jövő évi EU-s költségvetés 6 százalékkal, 10 milliárd euróval nagyobb, mint a 2024-es költségvetés
 - **Az EP-képviselők több forrást biztosítottak az olyan kihívások kezelésére, mint az egészségügy, a humanitárius segítségnyújtás, a határigazgatás és az éghajlatváltozás elleni küzdelem.**

- A tagállamokkal november 16-án, szombaton elért megállapodásban a Parlamentnek sikerült megvédenie az ambiciózus jövő évi uniós költségvetést, biztosítva, hogy a költségvetés megfeleljen a jelenlegi kihívásoknak és javítsa a polgárok életét.
- **Az EU hosszú távú pénzügyi keretének felülvizsgálatát követő első éves költségvetés**
- 2024 februárjában, az EU hosszú távú költségvetésének felülvizsgálata során a Parlament jelentős emeléseket biztosított a kulcsfontosságú prioritások, például az Ukrajnának nyújtott támogatás számára, és a képviselőknek sikerült fenntartaniuk a 2025-ös költségvetésben szereplő kiegészítéseket. Biztosították továbbá az Európai Helyreállítási Eszköz (EURI) visszafizetési költségeinek finanszírozását is, amely majdnem kétszerese a 2025-re eredetileg előirányzott összegnek, ugyanakkor megvédték az olyan alapvető fontosságú programok finanszírozását, mint az Erasmus+ vagy a kutatás.
- **A Parlament további finanszírozást biztosított az uniós programoknak**
- A képviselők a 2025-ös éves költségvetésben további finanszírozást értek el az alapvető fontosságú programok számára. Sikeres tárgyalásokat folytattak a Bizottság eredeti javaslattervezetét meghaladó további 230,7 millió euróról, amely a kulcsfontosságú kezdeményezésekre, többek között a kutatásra, az éghajlat-politikai fellépésre, a humanitárius segítségnyújtásra és a határigazgatásra összpontosít. Ezen túlmenően a korábbi megtakarításokból származó jelentős emelések is a 2025-ös költségvetés javát fogják szolgálni, többek között az Erasmus+ programra 422 millió euróval, illetve a Horizont Európa programra 20 millió euróval többet irányoztak elő.
- A megállapodás részletei.
- A 2025-ös költségvetést 418 szavazattal, 185 ellenében és 67 tartózkodás mellett fogadta el a Parlament. A Tanács november 25-én már jóváhagyta a megállapodást.
- **A jelentéstevők szerint**
- Johan Van Overtveldt (ECR, Belgium), a Költségvetési Bizottság elnöke elmondta: „Ez a költségvetés olyan sürgető kihívásokkal foglalkozik, mint az Ukrajna elleni orosz agresszió, a folyamatos migrációs nyomás, a közel-keleti válság eszkalálódása, a természeti katasztrófák hatása, és különösen gazdaságaink versenyképessége. Ez a költségvetés biztosítja, hogy az EU hatékonyan tudjon reagálni ezekre a sürgető helyzetekre.” (A teljes plenáris beszéd megtekinthető.)
- Victor Negrescu (S&D, Románia) az EU 2025-ös költségvetésének általános jelentéstevője (a III. szakasz - Bizottság), a következőket mondta: „A 2025-ös uniós költségvetés közel 200 milliárd euró, azaz 6 százalékkal, 10 milliárd euróval nagyobb, mint a 2024-es költségvetés. Ez a költségvetés lehetővé teszi, hogy reagáljunk az európaiak szükségleteire, miközben az EU a kulcsfontosságú programok megnyirbálása nélkül fizeti vissza a pandémiát követő gazdasági fellendülés finanszírozását. A jövő évi uniós költségvetés jóváhagyásával határozott üzenetet küldünk az uniós polgároknak arról, hogy a nehéz

politikai és gazdasági körülmények ellenére az EU továbbra is képes felvértezni magát a szakpolitikák végrehajtásához és az emberek szükségleteinek kielégítéséhez szükséges pénzügyi eszközökkel.” ([A teljes plenáris beszéd megtekinthető.](#))

- [Niclas Herbst \(EPP, Németország\)](#), a többi szakasz jelentéstevője, elmondta: „A 2025-ös uniós költségvetés előremutató eredmény a többéves pénzügyi keret (2021-2027-es uniós költségvetés) hátralévő éveire vonatkozóan. Sikeresen megvédtük a Parlament kulcsfontosságú prioritásait, köztük a kiberbiztonságot és a mesterséges intelligencia használatának előmozdítását az uniós intézményekben. Ez a megállapodás bizonyítja a polgáraink iránti elkötelezettségünket és felelősségünket.” ([A teljes plenáris beszéd megtekinthető.](#))
- **Háttér**
- Az uniós költségvetés több mint 90 százaléka olyan tevékenységeket finanszíroz az uniós országokban és azokon kívül, amelyek a polgárok, a régiók, a mezőgazdasági termelők, a kutatók, a diákok, a nem kormányzati szervezetek és a vállalkozások javát szolgálják. A nemzeti költségvetésekkel ellentétben az EU költségvetése elsősorban beruházásokra irányul, hogy növekedést és lehetőségeket teremtsen az egész Európai Unióban. Az EU 27 országot szolgál ki, amelyek összlakossága 450 millió fő. Ennek fényében elmondható, hogy az EU éves költségvetése viszonylag kicsi: 2021-27-ben évente átlagosan 160-180 milliárd euró. Ez összevethető Dánia nemzeti költségvetésével, amely 5,6 milliárd euró polgárt szolgál, és mintegy 30 százalékkal kisebb, mint Lengyelország költségvetése, amelynek lakossága 38 millió fő. ([Forrás: Bizottság](#))

Brüsszel, 2024. november 14.

Erdőirtásról szóló jogszabály: A Parlament még egy évet adna a vállalatoknak

Az erdőirtásról szóló uniós jogszabály kötelezettségeinek teljesítését egy évvel elhalasztanák annak érdekében, hogy a vállalatok meg tudjanak felelni a szabályoknak.

Az uniós tagállamok, nem uniós országok, kereskedők és gazdasági szereplők azon aggodalmaira reagálva, hogy nem tudnának teljes mértékben megfelelni a szabályoknak, ha azokat 2024 végétől alkalmaznák, a Bizottság [javasolta](#) az erdőirtásról szóló rendelet alkalmazásának időpontjának egy évvel történő elhalasztását. A rendelet célja, hogy biztosítsa: az EU-ban értékesített termékek ne olyan területekről származzanak, amelyeken erdőirtás történt. A plenáris ülés 2024 októberében megállapodott abban, hogy a javaslatot sürgősségi eljárás keretében tárgyalja az eljárási [szabályzat 170. cikkének \(6\) bekezdése](#) szerint. A Parlament csütörtökön 371 szavazattal 240 ellenében és 30 tartózkodás mellett elfogadta ezt a halasztást, illetve más módosításokat is.

Így a nagyvállalatoknak és a kereskedőknek 2025. december 30-tól, míg a mikro- és kisvállalkozásoknak 2026. június 30-ig kellene betartaniuk a rendeletből eredő kötelezettségeket. Ez a többletidő segítené a gazdasági szereplőket világszerte abban, hogy a szabályokat a kezdetektől zökkenőmentesen hajtsák végre anélkül, hogy a jogszabály céljait aláásnák.

A Parlament más, a képviselőcsoportok által javasolt módosításokat is elfogadott, többek között az erdőirtás szempontjából „kockázatmentes” országok új kategóriájának létrehozását a meglévő három kategória – „alacsony”, „normál” és „magas” kockázat – mellett. A „kockázatmentes” kategóriába sorolt országokra, amelyek stabil vagy növekvő erdőterület-fejlődéssel jellemezhetőek, lényegesen kevésbé szigorú követelmények vonatkoznak majd, mivel az erdőirtás kockázata elhanyagolható vagy nem létezik. A Bizottságnak 2025. június 30-ig kell véglegesítenie az országok teljesítményértékelési rendszerét.

A következő lépések

A Parlament úgy döntött, hogy az ügyet intézményközi tárgyalások megkezdése érdekében visszautalja a parlamenti szakbizottsághoz. Ahhoz, hogy ezek a módosítások hatályba léphessenek, a Tanácsnak és a Parlamentnek egyaránt jóvá kell hagynia a szöveget, majd azt ki kell hirdetni az EU Hivatalos Lapjában.

Háttér

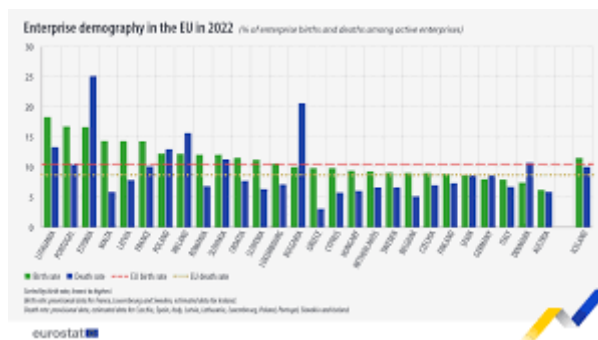
Az ENSZ Élelmezési és Mezőgazdasági Szervezete (FAO) becslése szerint 1990 és 2020 között 420 millió hektár erdő – az EU területénél nagyobb terület – veszett oda az erdőirtás miatt. Az uniós fogyasztás a globális erdőirtás mintegy 10 százalékáért felelős. Ennek több mint kétharmadát a pálmaolaj és a szója teszi ki.

A Parlament által 2023. április 19-én elfogadott erdőirtási rendelet célja az éghajlatváltozás és a biológiai sokféleség csökkenése elleni küzdelem azáltal, hogy megakadályozza az uniós fogyasztását olyan szarvasmarha-, kakaó-, kávé-, pálmaolaj-, szója-, fa-, gumi-, szén- és nyomtatott papírtermékeknek, amelyek előállításához erdőirtás kapcsolódik. Az irányelv 2023. június 29. óta hatályos, rendelkezéseit a vállalatoknak 2024. december 30-tól kellett volna alkalmazniuk.

Brüsszel, 2024. október 31.

Melyik uniós országban indítják a legtöbb vállalkozást?

Induló és bezáró vállalkozások az EU országaiban

Unió-szerte több új vállalkozás nyílik, mint amennyi megszűnik: 2022-ben 3,4 millió új vállalkozás jött létre, szemben a 2,8 millió megszűnővel.

Az Eurostat legfrissebb adatai szerint úgy tűnik, hogy az EU üzleti ökoszisztémája jó egészségnek örvend.

2022-ben 3,4 millió új vállalkozás nyílt az EU-ban, míg 2,8 millió bezárt.

A legtöbb új vállalkozást - piacaik méretéhez képest - Litvániában (18,3%), Portugáliában (16,7%) és Észtországban (16,6%) indították.

Ausztria (6,2%), Dánia (7,4%) és Olaszország (7,9%) jelentette a vállalkozások számának legkisebb arányú növekedését.

Az **Eurostat** adatai szerint Észtországban (25,1%), Bulgáriában (20,6%) és Írországban (15,6%) volt a legmagasabb a megszűnt vállalkozások aránya.

Hazánk mindkét vonatkozásban középmezőnyben van.

Az EU-ban összességében több mint 32 millió vállalkozás működik, amelyek mintegy 160 millió munkavállalót foglalkoztatnak.

Az EU üzleti ökoszisztémájának 99%-át a mikro- és kisvállalkozások - az 50 főnél kevesebb alkalmazottat foglalkoztató vállalkozások - teszik ki.

Bár "kicsik", az EU teljes forgalmának közel egyharmadát (11,9 billió eurót a 38,3 billió euróból) ők termelik.

Az Eurostat adataiból az is kiderül, hogy 2022-ben a legnagyobb forgalmat az ipari ágazat (35%) bonyolította le, amelyet a szolgáltatások (30%), a kereskedelem (29%) és az építőipar (6%) követ.

A legtöbb embert foglalkoztató ágazat azonban a szolgáltatások (51%), ezt követi az ipar, a kereskedelem és az építőipar.

2024. október 31.

Az óráátállítás károsíthatja az egészséget

Európa nagy részén ezen a hétvégén megszűnik a nyári időszámítás, az órákat egy órával visszaállítják. De milyen lehetséges egészségügyi hatásai lehetnek ennek a gyakorlatnak?

Európa legtöbb országában vasárnap egy órával visszaállítják az órákat, ezzel jelezve a nyári időszámítás végét. Ez a szezonális időváltás évente kétszer történik: tavasszal átállnak a nyári

időszámításra, amikor az órákat egy órával előrébb állítják, ősszel pedig visszatérnek a normál időre.

Bár az óraátállítás évek óta bevett gyakorlat Európában, az Egyesült Államok nagy részén, valamint Kanada, Ausztrália és Latin-Amerika egyes részein, egészségügyi szakértők régóta figyelmeztetnek, hogy káros lehet az emberek jóllétére.

A hét elején a **British Sleep Society** alvástudatókból álló csoportja állásfoglalást tett közzé, amelyben az Egyesült Királyság kormányát az évi kétszeri óraátállítás eltörlésére szólítja fel.

Így hat az óraátállítás az egészségre: tünetek és megoldások

A Journal of Sleep Research című folyóiratban közzétett nyilatkozat a standard idő egész évben történő alkalmazása mellett érvel, mivel az jobban illeszkedik "a nappali és éjszakai természetes fény-sötét ciklusokhoz".

"Az állandó normál idő visszaállítása azt jelentené, hogy az óráinkat szorosan a napidőhöz igazítanánk, és bár ez nyáron korábbi naplementét jelentene, az ősztől tavaszig a reggeli napfénynek való fokozott kitettség miatt a jobb alvás és a **cirkadián** összehangoltság további előnyökkel járna az egészségre nézve" - mondta Malcolm von Schantz, a Northumbria Egyetem kronobiológia professzora és a Northumbria Alvástudató Központ tagja.

A kutatók hozzátették, hogy a jó alvási rutin fenntartása és a természetes nappali fénynek való reggeli kitettség az emberi egészség fontos összetevői, és e tényezők bármelyikének megzavarása negatív egészségügyi hatásokhoz vezethet.

Milyen egészségügyi hatásai vannak a nyári időszámításnak?

Az egyik fő érv, amellyel a szakértők az óraátállítás megszüntetése mellett érvelnek, az emberi cirkadián ritmusra gyakorolt hatás.

A cirkadián ritmus a szervezet biológiai órája, amely 24 órás ciklusban működik, és a kutatók szerint szerepet játszik az alapvető testi funkciók szabályozásában, beleértve az alvást, a hormonok felszabadulását, az anyagcserét és a hangulatot.

Az egy óra alvás elnyerésével vagy elvesztésével járó zavarok megzavarják a természetes alvásciklust, és hatással vannak ezekre a funkciókra.

Dr. Megan Crawford, a Strathclyde-i Egyetem pszichológusa szerint míg nyáron, amikor a napfelkelte még nagyon korán van, az időváltás "nem igazán jelent különbséget", addig más évszakokban ugyanez nem igaz.

Mikor szűnik meg az EU-ban az óraátállítás? Az idő lesz a megmondhatója

"Tavasszal és ősszel a napfelkelte kicsit később van, így azzal, hogy egy órával korábban kelünk, lehet, hogy sötétben kelünk fel. Ez pedig problematikus, mert a reggeli napfényre szükségünk van a testünk órájának szabályozásához és az optimális alváshoz" - mondta.

A jól időzített fényexpozíció a cirkadián ciklust a 24 órás naphoz igazítja, mivel a reggeli fény elősegíti a természetes ébredést, és lehetővé teszi az esti korai alváskezdést - áll a közleményben.

Az éjszakai fényexpozíció azonban, ami az időeltolódás során előfordulhat, megnehezíti az elalvást és az időben történő felébredést. Több tudományos tanulmány is bizonyítékot talált arra, hogy az időeltolódást követően megnövekedtek a káros egészségügyi következmények.

Például egy több mint 100 ezer résztvevő bevonásával készült, hét tanulmányon alapuló metaanalízis megállapította, hogy a szívroham kockázata jelentősen megnőtt a tavaszi és az őszi nyári időszámítás átállást követő hetekben.

Egy másik, finn kutatók által végzett tanulmány szerint megnőtt a stroke miatti kórházi felvételek száma az időszámítás átállítását követő első két napban.

A kutatások a mentális egészségügyi problémák és a hangulatzavarok növekedésével is összefüggésbe hozták, különösen a veszélyeztetett egyének esetében, beleértve az öngyilkossági arány növekedését a nyári időszámítás kezdetét követő hetekben.

Európa álláspontja a nyári időszámítással kapcsolatban

2018-ban az Európai Bizottság azt javasolta, hogy az Európai Unióban szüntessék meg az évente kétszeri óráátállítást. A javaslat részeként online konzultációt is folytatott, hogy felmérje az EU lakosainak véleményét a témáról.

Az óráátállítások megszüntetésének támogatása jelentős volt, az arányok a lengyelországi és finnországi 95 százaléktól a görögországi 44 százalékig terjedtek.

A válaszokból kiderült, hogy a válaszadók elsöprő többsége támogatta **a gyakorlat megszüntetését**, az EU-ban átlagosan 84 százalék támogatta a változtatást.

Bár az Európai Parlament megszavazta a változtatás elfogadását, az Európai Tanács nem értett egyet vele, így a nyári időszámítás átállítása folytatódott.

Brüsszel, 2024. október 12.

Súlyos büntetést is kiszabhat a Európai Bizottság a Temura, ha a webshop nem lép az illegális termékek értékesítésének ügyében

A kínai Temunak október 21-ig kell válaszolnia az Európai Bizottság kérdéseire az illegális termékekkel kapcsolatban, a digitális szolgáltatásokról szóló törvény értelmében. Ha az Európai Bizottság úgy ítéli meg, hogy a Temu nem tette meg a megfelelő lépéseket, súlyos büntetést is kiszabhat.

Az Európai Bizottság felszólította a világ egyik legnagyobb online piacterét, a kínai Temut, hogy adjon tájékoztatást: milyen lépéseket tesznek az illegális termékek értékesítésének megakadályozása érdekében.

Habár a bizottság nem közölt részleteket arról, hogy milyen illegális termékekről van szó, hamisított ruhák, kiegészítők, és az EU szabványainak nem megfelelő játékok is érintettek lehetnek.

A Temu a Sheinhez és az Amazonhoz hasonlóan legalább 45 millió felhasználóval rendelkezik az unión belül, így nagyon nagy online platformnak minősül.

A webshopnak emiatt kötelessége betartani a digitális szolgáltatásokról szóló jogszabálycsomagot és az információs kérelmeket.

"Fogyasztóként jó lenne az a biztosíték, hogy amikor online vásárolsz, a csomagod biztonságosan megérkezik és tiszteletben tartják a jogaidat. Sajnos jelenleg ez nincs így, a piaci szereplők nem tartják be a szabályokat. Bármikor kiderülhet, hogy a rendelésed hibás, esetleg olyan anyagokat tartalmaz, amelyek károsak számodra, vagy kényszermunkások készítették, ami pedig etikailag elfogadhatatlan" - mondta Ilya Bruggerman, az Eurocommerce fogyasztóvédelemért és digitalizációért felelős igazgatója.

A Temu az Euronews által látott tájékoztatójában kijelentette: teljes mértékben együttműködik az Európai Bizottsággal.

A bizottság már júniusban kérte a Temut, hogy küldjön tájékoztatást, milyen rendszert használ, amellyel a vásárlók jelenthetik az illegális termékeket. Ha úgy ítélik meg, hogy a rendszer nem felel meg az uniós jogszabályoknak, súlyos büntetést is kiszabhatnak a webshopra.

Brüsszel, 2024. október 4.

Megszavazta az EU a védővámot a kínai e-autókra

Megszavazták a védővámokat a Kínában gyártott elektromos járművekre az EU-s tagországok pénteken. 10 tagállam szavazott igennel, 5 nemmel, 12 pedig tartózkodott. Így nem hozott egységes EU-s álláspontot a szavazás. A német autógyártók - tartva Peking válaszlépésétől - féltik a kínai piacukat. Franciaország, Görögország, Lengyelország és Olaszország viszont támogatta a lépést a pénteki szavazáson.

Niclas Frederic Poitiers, a Bruegel Intézet kereskedelmi elemzője szerint Németország autógyártói többnyire prémium kategóriás autókat készítenek. A német cégek nagymértékben fektettek be Kínán belül. Tekintettel arra, hogy prémium márkáik vannak, bizonyára nem aggódnak a kínai importból származó járművek miatt, mert azok a piac alsó szegmensére készülnek. A francia és olasz gyártók viszont sokkal közvetlenebben versenyeznek a piac alsó szegmensében a kínai rivális cégekkel.

A szavazáson tartózkodók magas száma is jelzi a régóta fennálló aggályokat, hogy Európának miként kellene reagálnia az olcsó kínai konkurenciára. Abban egységes a tagállamok álláspontja, hogy a kínai olcsó dömpinggel a magasabb költségek miatt nem versenyezhetnek az európai gyártók, de az egységes válasz módjáról nincs konszenzus.

Niclas Frederic Poitiers kereskedelmi kutató biztos benne, hogy a kínai kormány megtorló intézkedéseket alkalmazna. Általában ezt teszik. És jelezték, hogy a mezőgazdasági export terén hoznának válaszigintézkedést. Az agrár szektor bár politikailag fontos az EU-ban, gazdaságilag nem olyan nagy. A kérdés tehát alapvetően az, hogy ez elég lesz-e Pekingnek, illetve európai oldalról eszkalálódni fog-e a helyzet? A kínai oldal is egyre több ágazatban és nagyobb lépéseket tehet.

Brüsszel, 2024. október 3.

A megélhetés a polgárok fő gondja az új törvényhozási ciklus kezdetén

Az Európai Parlament ma tette közzé az „**EU: választások utáni felmérés 2024**” című kutatást, amely az uniós polgárok választási magatartását és fő prioritásait vizsgálja.

Az emelkedő árak és a megélhetési költségek (42 százalék), valamint a gazdasági helyzet (41 százalék) voltak a fő témák, amelyek az európai polgárokat arra ösztönözték, hogy az idén júniusban tartott európai parlamenti választásokon szavazzanak. A szavazók egyharmada (34 százalék) szerint a nemzetközi helyzet volt az a téma, amely szavazásra ösztönözte őket, és hasonló arányban említik a demokrácia és a jogállamiság védelmét (32 százalék). Azok, akik nem szavaztak, szintén azt mondják, hogy a megélhetési költségek (46 százalék) és a gazdasági helyzet (36 százalék) motiválhatta volna őket a választásokon való részvételre.

Magyarországon az emelkedő árakat és megélhetési költségek növekedését a válaszadók 53 százaléka, a gazdasági helyzetet 46 százaléka, a nemzetközi helyzetet 36 százalék jelölte meg. Negyedik helyen az egészségügyi és társadalmi jólét kérdése volt a magyaroknak a legfontosabb (35 százalék), míg a jogállamiság helyzete 32 százaléknak volt motiváló erő (ötödik a rangsorban). Azok, akik nem szavaztak, 56 százalékban a megélhetési költségek emelkedését és 46 százalékban a gazdasági helyzetet jelölték meg lehetséges motiváló erőként.

Az EU támogatottsága és a parlamenti demokráciába vetett bizalom magas

Az EU támogatottsága a gazdasági nehézségek ellenére továbbra is magas. A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a polgárok optimistán tekintenek az EU jövőjére (65 százalék), és továbbra is pozitív benyomásaik vannak az EU-ról. (48 százalék; csupán 16 százalék nyilatkozott úgy, hogy negatív képe van az EU-ról). Az EU-tagságot is kedvezően ítélik meg. Tízből hét európai (70 százalék) úgy gondolja, hogy országa számára előnyös az EU-tagság, és ez az arány az elmúlt években stabil maradt. Uniós szinten, összességében, négy fő érv van arra, miért tartják előnyösnek a tagságot: a tagállamok közötti fokozott együttműködés (36 százalék), a béke védelme és a biztonság megerősítése (32 százalék), az EU hozzájárulása a gazdasági növekedéshez (28 százalék) és új munkalehetőségek megteremtése (24 százalék).

Magyarországon összességében 68 százalék látja pozitívan ez Unió jövőjét, és a válaszadók 47 százalékának pozitív a képe is az EU-ról (14 százalékuknak negatív). A magyar válaszadók 74 százaléka gondolja úgy, hogy Magyarországnak az uniós tagság előnyére vált, és 21 százalék szerint vált hátrányára. A négy legfontosabb előny, amit a magyar válaszadók megneveznek: az új munkalehetőségek (40 százalék), az ország gazdasági fejlődése (34 százalék), az életszínvonal emelkedése (22 százalék) és a tagállamok közötti együttműködés (20 százalék).

Az európai parlamenti demokráciába vetett bizalom az EP tizedik parlamenti ciklusának kezdetén különösen magas: a polgárok 42 százaléka pozitív képet alkot az Európai Parlamentről – ez a valaha mért legmagasabb eredmény e tekintetben uniós szinten. A magyar válaszadók esetében ez a mutató 44 százalék.

Az európaiak a júniusi európai választásokon megerősítették, hogy támogatják az uniós demokráciát. A részvételi arány 50,74 százalék volt, ami az elmúlt 30 évben a legmagasabb arány, és hasonlóan magas, mint 2019-ben. A részvételi arány a 27 tagállamból 16-ban nőtt a 2019-es európai választásokhoz képest. Azt, hogy a szavazás számít, a polgárok 56 százaléka is megerősíti, akik egyetértenek azzal, hogy számít a hangjuk az EU-ban – ez 8 százalékpontos növekedés a 2024. február/márciusi adatokhoz képest (48 százalék). A magyarok 44 százaléka gondolja úgy, hogy számít a hangja az EU-ban, ez 16 százalékpontos csökkenés a februári 60 százalékhoz képest.

A választások utáni felmérés elemzése arra enged következtetni, hogy az európai választásokon való részvétel sok polgár számára szokássá vált. Arra a kérdésre, hogy miért szavaznak, a választók 46 százaléka azt válaszolta, hogy mindig így tesznek, 42 százalékuk szerint ez állampolgári kötelességük, 20 százalékuk pedig azt mondta, szeretné támogatni a hozzájuk közel álló politikai pártot (uniós átlag). A döntés, hogy kire szavazzanak a 2024-es európai választásokon, elsősorban azon alapult, hogy a pártok javaslatai mennyire álltak közel a választók elképzeléseihez és értékeihez. Az adott párt európai kérdésekkel kapcsolatos javaslatai voltak a leggyakoribb indokok, amiért az adott pártra szavaztak (47 százalék, +4 százalékpont 2019 óta uniós átlagban).

A magyar választók 41 százaléka (-7 százalékpont 2019-hez képest) annak alapján választott pártot, mennyire tetszettek az adott párt javaslatai abban a kérdésben, amely a legfontosabb volt a választók számára ezen a választáson. A kérdésre, hogy elsősorban miért szavazott az adott pártra, a választók 40 százaléka (-5 százalékpont) mondta azt, hogy általában erre a pártra szavaz. A magyar választók 38 százaléka (-1 százalékpont) pedig azt mondta, hogy az adott párt európai kérdésekkel kapcsolatos javaslatai alapján választott. A magyar válaszadók 38 százaléka mondta, hogy mindig szavaz, 29 százalék szerint ez állampolgári kötelessége, és 25 százalék az általa választott pártot vagy jelöltek kívánta támogatni.

Az adatsorok [itt](#) találhatóak.

Brüsszel, 2024. október 3.

Eurobarometer: a magyarok 44 százaléka gondolja azt, hogy számít a hangja az EU-ban

Az Európai Parlament ma tette közzé az „EU: választások utáni felmérés 2024” című Eurobarometert, amely az uniós polgárok választási magatartását és fő prioritásait vizsgálja.

Az emelkedő árak és a megélhetési költségek (42 százalék), valamint a gazdasági helyzet (41 százalék) voltak a fő témák, amelyek az európai polgárokat arra ösztönözték, hogy az idén júniusban tartott európai parlamenti választásokon szavazzanak. A szavazók egyharmada (34 százalék) szerint a nemzetközi helyzet volt az, amely szavazásra ösztönözte őket, és hasonló arányban említik a demokrácia és a jogállamiság védelmét (32 százalék). Azok, akik nem szavaztak, szintén azt mondják, hogy a megélhetési költségek (46 százalék) és a gazdasági helyzet (36 százalék) motiválhatta volna őket a választásokon való részvételre.

Magyarországon az emelkedő árak és megélhetési költségek a válaszadók 53 százalék-a, a gazdasági helyzetet 46 százaléka, a nemzetközi helyzetet 36 százalék jelölte meg. Negyedik helyen az egészségügyi és társadalmi jólét kérdése volt a magyaroknak a legfontosabb (35 százalék), míg a jogállamiság helyzete 32 százaléknak volt motiváló erő (ötödik a rangsorban). Azok, akik nem szavaztak, 56 százalékból a megélhetési költségeket és 46 százalékból a gazdasági helyzetet jelölték meg lehetséges motiváló erőként.

Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke a következőképpen kommentálta a felmérés eredményeit: „Tavaly júniusban az emberek Európa-szerte hallatták hangjukat, hiszen az elmúlt 30 év legmagasabb részvételi arányát tapasztaltuk az európai parlamenti választásokon. Az európaiak felhatalmazást adtak arra, hogy cselekedjünk, válaszokat és megoldásokat adjunk, és pozitív változást hozunk a mindennapi életükbe. Meg fogjuk ezt valósítani. Az elkövetkező hetekben az Európai Parlament vizsgálja az új Európai Bizottság tagjait, hogy megbizonyosodjon arról, hogy a Bizottság foglalkozni fog az emberek számára legfontosabb kérdésekkel: a megélhetési költségekkel, a gazdaságunk helyzetével, a demokráciával, a jogállamisággal, a migrációval és a biztonsággal. Az Európai Parlament továbbra is azon fog dolgozni, hogy az emberek hangja számítson az EU-ban.”

Az EU támogatottsága és a parlamenti demokráciába vetett bizalom magas

Az EU támogatottsága a gazdasági nehézségek ellenére továbbra is magas. A felmérés eredményei azt mutatják, hogy a polgárok optimistán tekintenek az EU jövőjére (65 százalék), és továbbra is pozitív benyomásaik vannak az EU-ról. (48 százalék; csupán 16 százalék nyilatkozott úgy, hogy negatív képet alkotnak róla). Az EU-tagságot is kedvezően ítélik meg. Tízből hét európai (70 százalék) úgy gondolja, hogy országa számára előnyös volt az EU-tagság, és ez az arány az elmúlt években stabil maradt. Uniós szinten, összességében, négy fő érv van arra, hogy miért tartják előnyösnek a tagságot: a tagállamok közötti fokozott együttműködés (36 százalék), a béke védelme és a biztonság megerősítése (32 százalék), az EU hozzájárulása a gazdasági növekedéshez (28 százalék) és az új munkalehetőségek megteremtése (24 százalék).

Magyarországon összességében 68 százalék látja pozitívan ez Unió jövőjét, és 47 százalékuknak pozitív a képe is az EU-ról (14 százalékuknak negatív). A magyar válaszadók 74 százalék-a gondolja úgy, hogy Magyarországnak az uniós tagság előnyére vált, és 21 százalék szerint vált hátrányára. A négy legfontosabb előny, ami miatt ezt gondolják: az új munkalehetőségek (40 százalék), az ország gazdasági fejlődés (34 százalék), az életszínvonal emelkedése (22 százalék) és a tagállamok közötti együttműködés (20százalék).

Az európai parlamenti demokráciába vetett bizalom az EP tizedik parlamenti ciklusának kezdetén különösen magas: a polgárok 42 százaléka pozitív képet alkot az Európai Parlentről - ez a valaha mért legmagasabb eredmény e tekintetben uniós szinten.

A magyar válaszadók esetében ez a mutató 44 százalék.

Az európaiak a tavaly júniusi európai választásokon megerősítették, hogy támogatják az uniós demokráciát. A részvételi arány 50,74 százalék volt, ami 30 éve a legmagasabb, és hasonlóan magas, mint 2019-ben. A 27 országból 16-ban nőtt a 2019-es európai választásokhoz képest. Hogy a szavazás számít, azt a polgárok 56százalék-a is megerősíti, akik egyetértenek azzal, hogy számít a hangjuk az EU-ban - ez 8 százalékpontos növekedés a 2024. február/márciushoz képest (48 százalék). A magyarok 44 százaléka gondolja úgy, hogy számít a hangja az EU-ban, ez 16 százalékpontos csökkenés a februári 60 százalék-hoz képest.

A választások utáni felmérés elemzése arra enged következtetni, hogy az európai választásokon való részvétel sok polgár számára szokássá válik. Arra a kérdésre, hogy miért szavaznak, a választók 46 százaléka azt válaszolta, hogy mindig így tesz, 42 százalékuk szerint ez állampolgári kötelességük, 20 százalékuk pedig azt mondta, hogy azt a politikai pártot akarja támogatni, amelyhez közel áll (uniós átlag). A döntés, hogy mire szavazzanak a 2024-es európai választásokon, elsősorban azon alapult, hogy a pártok javaslatai mennyire állnak közel a választók elképzeléseihez és értékeihez. Az adott párt európai kérdésekkel kapcsolatos javaslatai volt a leggyakoribb ok, amiért az adott pártra szavaztak (47 százalék, +4 százalékpont 2019 óta uniós átlagban).

A magyar válaszadók 38 százaléka mondta, hogy mindig szavaz, 29 százalék szerint ez állampolgári kötelessége, és 25 százalék az általa választott pártot vagy jelöltek kívánta támogatni. A magyar választók 41 százaléka (-7 százalékpont 2019-hez képest) annak alapján választott pártot, hogyan tetszettek az adott párt javaslatai abban a kérdésben, amely a legfontosabb volt a választó számára ezen a választáson. A kérdésre, hogy elsősorban miért szavazott az adott pártra, a választók 40 százaléka (-5 százalékpont) mondta azt, hogy általában erre a pártra szavaz. A magyar választók 38 százaléka (-1 százalékpont) mondta azt, hogy az adott párt európai kérdésekkel kapcsolatos javaslatai alapján választott.

Brüsszel, 2024. május 28.

Európai választások 2024: tudnivalók

Az előzetes választási eredmények közzététele június 9-én, vasárnap

Az első előzetes választási eredmények várhatóan 23.15-23.30 körül lesznek elérhetők

A képviselőcsoportok vezetői és a csúcsjelöltek az este folyamán nyilatkoznak a sajtónak

Naponta háttértájékoztatók június 6., csütörtök, és június 10., hétfő között

A Parlament Európa-szerte támogatja a médiát a június 6-9-i választások előtti tudósításokban, a választások alatt pedig Brüsszelből tudósító újságírókat lát vendégül.

A fő esemény a június 9-i, vasárnapi választások éjszakája lesz, amikor az előzetes választási eredményeket közzéteszik.

Napi háttértájékoztatók

A Parlament sajtószolgálatja off-the-record tájékoztatókat szervez, hogy információkat osszon meg az európai választásokról, köztük a Parlamenttel kapcsolatos hasznos tényeket és számadatokat is, amelyeken a sajtó tagjai Brüsszelben személyesen, vagy az [Interactio](#) platform segítségével a távolból vehetnek részt.

Az újságírók részleteket tudhatnak meg a módszertanról, amelyet a Parlament szolgálatai használnak az eredmények becslésére, megtudhatnak információkat a választások integritását garantáló intézkedésekről és a választások utáni legfontosabb politikai eseményekről. Az EP

sajtószolgálat a következő parlamenti ciklusra való átmenetről is tájékoztatást ad, többek között a folyamatban lévő jogalkotási munkáról, a Bizottság elnökének megválasztásáról és a biztosok következő testületének kinevezéséről is.

A háttértájékoztatók menetrendje :

Június 6., csütörtök, 11.00 óra: **Az európai választások áttekintése**

Június 7., péntek, 11.00 óra: **Minden, amit a Parlamentről tudni kell**

Június 8., szombat, 11.00 óra: **A választások éjszakája**

Június 9., vasárnap, 11.00 óra: **Minden, amit a Parlamentről és a választások éjszakájáról tudni kell** (csak személyes részvétellel)

Június 9., vasárnap, 17.30 óra: **A választások éjszakájára vonatkozó utolsó, on-the-record tájékoztató**

Június 10., hétfő, 11.00 óra: **A választások előzetes eredményei és a következő lépések** (csak személyes részvétellel)

Az előzetes választási eredmények közzététele június 9-én, vasárnap

Az előzetes európai választási eredményeket csak 23.00 óra után lehet közzétenni, amikor Olaszországban az utolsó szavazókörök is bezártak. Ezt megelőzően a Parlament a választások előtti felmérések és az exit-pollok alapján becsléseket fog kiadni.

A választások éjszakáján külön műsor lesz az [EbS](#)-en, valamint 17.30-tól indul a [Parlament Multimédia Központjának](#) közvetítése. A tervezett menetrend a következőket tartalmazza:

a rendelkezésre álló nemzeti becslések első csoportját várhatóan 18.15 körül teszik közzé,

az új Parlament összetételére vonatkozó első előrejelzés 20.15-20.30 körül várható, szintén a nemzeti becslések és a választások előtti közvélemény-kutatások alapján,

az **első előzetes eredmények néhány uniós tagállamból**, a többi tagállamból becslések, valamint második előrejelzés a parlamenti patkóról – mindezt várhatóan 23.15-23.30-kor teszik közzé.

Ezután a Parlament szolgálatai a nemzeti hatóságoktól kapott információk alapján frissített előrejelzéseket adnak ki. Az utolsó előrejelzés június 10-én, hétfőn, körülbelül 01.00 órakor várható. A becslések és az előzetes eredmények részletes ütemezését a következő napokban teszik közzé.

Minden adat elérhető lesz a [választási eredmények hivatalos honlapján](#).

Országokénti információk az európai választásokról

[Ezen a linken](#) az egyes uniós tagállamokkal kapcsolatban külön oldalakat talál az európai választások lebonyolításáról, a listákról, a jelöltekről és a korábbi választási eredményekről.

Brüsszel, 2024. május 17.

A Parlament „Szavazz Te is” kisfilmje több mint 190 millió megtekintést ért el

A szavazás fontosságát és a demokrácia védelmét hangsúlyozó kisfilmet április 29-i megjelenése óta több mint 190 milliószor tekintették meg.

A kisfilm a Parlament választási tájékoztató kampányának egyik fő eleme. A videóban különböző tagországok idős polgárai mesélnek a fiatalabbaknak a demokráciához fűződő személyes élményeikről, és hangsúlyozzák, hogy a demokráciát és a szavazást nem szabad magától értetődőnek venni.

A kisfilm [itt tekinthető meg](#).

A közösségi platformokon, a streaming oldalakon, az ehhez kapcsolódó televíziós és a mobil felületeken elért 190 millió megtekintésen (május 12-ig) túl a filmet a különböző televíziós és közösségi platformokra készült formátumokban eddig 21 ország több mint 63 televíziós csatornája vetítette le, és az elkövetkező hetekben további csatornák fogják vetíteni.

A „Szavazz Te is! Ne más döntsön helyetted” jelmonddal a Parlament tájékoztató kampánya második szakaszába lépett, melyben a demokrácia fontosságát hangsúlyozza. A kampány központi eleme a kisfilm, amely megvizsgálja több európai ország hányatott történelmét és a demokrácia értékeinek és elveinek védelmének fontosságát.

Brüsszel, 2024. május 14.

Eurovíziós vita a Bizottság elnökségéért induló csúcsjelöltek között május 23-án

Az Európai Bizottság elnökségére pályázó csúcsjelöltek közötti Eurovíziós vitát május 23-án, csütörtökön 15.00-16.45 között rendezik a Parlament brüsszeli plenáris üléstermében.

A vitát szervező Európai Műsorszolgáltatók Szövetsége (EBU) megerősítette Walter Baier (Ausztria, Európai Baloldal), Sandro Gozi (Olaszország, Renew Europe Now), Ursula von der Leyen (Németország, Európai Néppárt), Terry Reintke (Németország, Európai Zöldek) és Nicolas Schmit (Luxemburg, Európai Szocialisták Pártja) részvételét.

Az öt csúcsjelölt a következő témákról fog vitatkozni:

Gazdaság és munkahelyek

Védelem és biztonság

Éghajlat és környezetvédelem

Demokrácia és vezetés

Migráció és határok

Innováció és technológia

A kérdéseket a plenáris ülésterem közönsége, a Parlament tagállamokban működő kapcsolattartó irodái által szervezett eseményeken résztvevő vagy a közösségi médián keresztül kérdező nézők, valamint a két moderátor teszik fel. A jelölteket a moderátorok közvetlenül is kérdezik majd az úgynevezett gyorsinterjú szegmensekben, ami az idei Eurovíziós vita újdonsága.

A vitát Martin Řezníček (cseh televízió) és Annelies Beck (VRT, Belgium) moderálja.

A jelöltek angolul fognak beszélni, és eközben 24 nyelven lesz elérhető tolmácsolás.

Az EBU által május 16-án az Európai Parlamentben rendezett sorsolás határozta meg a jelöltek helyét a vitának helyet adó színpadon, az egyes témák első felszólalóját és a gyorsinterjúk sorrendjét.

Brüsszel, 2024. május 3.

Választások

Június 6. és 9. között az európai polgárok megválasztják az Európai Parlament tagjait. Az eredmények valós időben lesznek elérhetőek az [európai választások eredményeinek](#) szentelt honlapon. Az újságírók élőben követhetik az eredményeket Brüsszelben is, ahol a plenáris ülésterem sajtóteremmé alakul át. Erről további információk [itt találhatóak](#). **Ha a választások éjszakáján az ülésteremből szeretne tudósítani az eseményekről, akkor ezt május 24-ig jelezze.**

„Szavazz Te is! Ne más döntsön helyetted!”

A héten elstartolt az Európai Parlament tájékoztató [kampányának második szakasza](#). Ennek keretében bemutatták a „Szavazz Te is!” című [kisfilmet](#), melyben különböző uniós tagországok idősebb polgárai mesélnek a fiatalabb generációknak a demokráciához fűződő személyes élményeiről, és hangsúlyozzák, hogy a demokráciát nem lehet magától értetődőnek tekinteni.

A különböző kampányanyagok [innen](#) letölthetők és szabadon felhasználhatók.

Jó tudni

Hogyan néz ki az Európai Parlament a 9. törvényhozási ciklus (2019-2024) végén? Tudta, hogy a 9. ciklusban az EP-képviselők 60 százaléka új volt az előző ciklushoz képest? Hogyan alakult a részvételi arány 1979 óta, amikor a polgárok először választották közvetlenül az EP-képviselőket? Az EP Kutatószolgálat nemrég frissítette a „Tények és számok” című [tájékoztatóját](#) (angolul), amely a Parlamenttel kapcsolatos legfontosabb adatok tartalmazza, és összehasonlítja azokat a korábbi számokkal.

Brüsszel, 2024. április 30.

Szigorodott a friss európai áruk brit importügyintézése

Nehezíti a friss áruk brit importját az EU-ból, hogy az európai exportellenőrzés után ugyanazt a vizsgálatot importellenőrzésként még egyszer végig kell csinálni odaát.

Áremelkedést és nehezebb importot eredményezett a brexit az EU-ból érkező friss termékek esetében. A friss élelmiszerek, így a tej, a hús vagy a zöldségek, és a növényekhez hasonlóan a virágok szállítmányait is tételesen ellenőrizni kell, mielőtt a brit polcokra kerülnek.

Egy holland virágárus szerint ez az árak további emelkedéséhez vezethet, és a brit fogyasztók már eddig is öt százalékos drágulást tapasztaltak a brexit miatt. Először Hollandiában ellenőriznek minden exportot, aztán ugyanezt megismétlik importellenőrzésként odaát.

A brexit előtt az EU-s szabályok betartása mellett szabadon lehetett kereskedni, aztán a szállítási cím közelében vezették be a tételes ellenőrzést. Az új szabályok értelmében a friss termékeket már exportálás előtt is megvizsgálják. A termények esetében cél, hogy a küldeménnyel együtt ne szállítsanak rovarokat vagy élősködőket. Kihívás, hogy az ügyintézés ne húzódjon el, mert a friss áru megromolhat.

Brüsszel, 2024. április 24.

Csomagolóanyagok: mennyiségcsökkentés, újrafelhasználás és újrafeldolgozás

Uniós rendelkezések a csomagolóanyagok teljes életciklusára

Mennyiségi és használati korlátozások: minél kevesebb csomagolóanyag fogy, annál kevesebb lesz a hulladék

2030. január 1-jétől tilalom bizonyos egyszer használatos műanyag csomagolásokra

Évente fejenként csaknem 190 kg csomagolási hulladékot termelünk

A Parlament új szabályokat fogadott el a csomagolás fenntarthatósága és a csomagolási hulladék csökkentése érdekében.

A rendeletet, melynek célja a folyamatosan növekvő hulladékmennyiség kezelése, a belső piaci szabályok harmonizálása és a körforgásos gazdaság fellendítése, a képviselők 476 szavazattal, 129 ellenszavazattal és 24 tartózkodás mellett fogadták el.

A csomagolóanyagok használatának csökkentése és bizonyos csomagolástípusok korlátozása

A Tanáccsal elvben egyeztetett szabályok általában véve korlátozzák a felhasznált csomagolóanyagok mennyiségét (2030-ig 5 százalékkal, 2035-ig 10 százalékkal, 2040-ig pedig 15 százalékkal), és a tagállamokat különösen a műanyag csomagolási hulladék mennyiségének csökkentésére kötelezik. A csomagolóanyagok szükségtelen használatát visszaszorítandó előírják, hogy a gyűjtő-, szállítási és e-kereskedelmi csomagolás esetében az üres tér aránya legfeljebb 50 százalék lehet. A gyártóknak és az importőröknek emellett gondoskodniuk kell arról is, hogy a csomagolás tömege és térfogata a lehető legkisebb legyen.

2030. január 1-jétől tilos lesz egyes egyszer használatos műanyag csomagolástípusokat alkalmazni. Ilyen például a feldolgozatlan friss gyümölcsök és zöldségek csomagolása, a

kávézóknak és éttermeknek felszolgált és elfogyasztott élelmiszerek és italok egyszer használatos műanyag csomagolása, az egyesével csomagolt adagok (pl. fűszerek, szószok, kávékrémcsomagoló, cukor) egyszer használatos csomagolása, a szállodai piperecikkek egyszer használatos miniatűr csomagolása és a nagyon könnyű (15 mikronnál vékonyabb) műanyag hordtasakok.

A káros egészségügyi hatások megelőzése érdekében a szabályok tiltják az úgynevezett „örök vegyi anyagok” (perfluor- és polifluor-alkil anyagok vagy PFA-anyagok) használatát az élelmiszerekkel érintkezésbe kerülő csomagolásban, amennyiben azok mennyisége meghalad egy bizonyos határértéket.

Az újrafelhasználás és az újratöltés ösztönzése a fogyasztók körében

A javaslat 2030-ig konkrét újrafelhasználási célértékeket határoz meg az alkoholtartalmú és alkoholmentes italok (kivéve pl. a tej, a bor, az ízesített borászati termékek és a röviditalok) csomagolására, valamint a szállítási, fogyasztói és gyűjtőcsomagolásra. A tagállamok bizonyos feltételek mellett 5 évre mentességet adhatnak e követelmények alól.

Az italok és az elvitelre szánt ételek végső forgalmazóinak lehetővé kell tenniük a fogyasztók számára, hogy saját ételhordóikban és italtárolóikban vihessék haza a megvásárolt termékeket. Emellett törekedniük kell arra, hogy 2030-ig termékeik 10 százalékát valamelyik újrahasználatos csomagolási formát alkalmazva kínálják.

Újrafeldolgozható csomagolás, jobb hulladékgyűjtés és -újrafeldolgozás

Az új szabályok értelmében minden csomagolásnak (kivéve a könnyű fa, parafa, textil, gumi, kerámia, porcelán és viasz csomagolóanyagokat) újrafeldolgozhatónak kell lennie, és szigorú kritériumoknak kell megfelelnie.

A rendelkezések egyebek mellett célértéket határoznak meg arra vonatkozóan, hogy a műanyag csomagolásnak legalább mennyi újrafeldolgozott anyagot kell tartalmaznia, és arra, hogy a csomagolási hulladék mekkora hányadát kötelező újrafeldolgozni.

2029-ben az egyszer használatos (legfeljebb három literes) műanyag és fém italtárolóknak a 90 százalékát szelektíven kell majd gyűjteni (betétdíjas rendszer vagy más megoldás révén).

A következő lépések

A Tanácsnak hivatalosan is jóvá kell hagynia a javaslatot, mielőtt a rendelet hatályba lépne.

Brüsszel, 2024. április 24.

A Parlament bezárja a kiskapukat a külföldi közlekedési szabálysértők előtt

Jobb segítségnyújtás a tagállamok között a veszélyes külföldi járművezetőkre kiszabott bírságok beszedésében

A határokon átívelő nyomozást kiváltó közlekedési szabálysértések körének bővítése

A közlekedési bírságot 11 hónapon belül ki kell szabni

A képviselők szerdán megerősítették a tagállamok együttműködését a közlekedési szabálysértések határokon átívelő nyomozásában, hogy segítsenek megelőzni a külföldön történő vakmerő vezetést.

Mivel jelenleg a határokon átívelő közlekedési szabálysértések mintegy 40 százaléka büntetlenül marad, a képviselők frissítették a szabályokat, hogy a tagállamok jobban együttműködjenek és segítsék egymást a közlekedési szabálysértésért felelős külföldi sofőrök felkutatásában. Az új szabályok arra kötelezik a nemzeti hatóságokat, hogy egy másik uniós ország megkeresésére haladéktalanul, legkésőbb két hónapon belül válaszoljanak, miután összegyűjtötték a szükséges információkat.

Ezen túlmenően a szabálysértés elkövetésének helye szerinti tagállam kérésére az elkövető lakóhelye szerinti uniós ország átveheti a közúti közlekedési bírságok beszedését, feltéve, hogy az összeg meghaladja a 70 eurót (kb. 27,600 forintot) és az összes jogi lehetőség kimerítése után sem került kifizettetni a bírságot az elkövetés helyeként szolgáló tagállamnak.

További szabálysértések

Az frissített szabályok kibővítik a nem helyi lakos járművezetők által elkövetett azon közlekedési szabálysértések listáját, amelyek határokon átívelő segítségnyújtást váltanak ki, és bírságot vonhatnak maguk után. A gyorsajtás, az ittas vezetés vagy a piros lámpánál való megállás elmulasztása mellett az uniós jogalkotók többek között a veszélyes parkolás, a veszélyes előzés, a szalagkorlát átlépése és a cserbenhagyás szabálysértésekkel egészítették ki ezt a listát.

Egyértelmű határidő és a magánbehajtókra vonatkozó tilalom

Annak az uniós tagállamnak, ahol a közlekedési szabálysértés történt, a szabálysértés elkövetésétől számított 11 hónap áll rendelkezésére, hogy közlekedési szabálysértési értesítést bocsásson ki. A szabálysértési értesítésnek tartalmaznia kell a szabálysértés időpontját és körülményeit, valamint a bírság megfellebbezésének módjára vonatkozó információkat.

Az EP-képviselők kezdeményezésére a magánszervezeteknek megtiltják, hogy segítsenek az uniós országoknak a külföldi járművezetőkkel szemben kiszabott közlekedési bírságok beszedésében (a szabályok nemzeti jogba való átültetését követő két év elteltével).

Online portál

Az átláthatóság növelése és az új szabályok végrehajtásának megkönnyítése érdekében a Bizottság feladata egy olyan online portál létrehozása, amely többek között felsorolja a szabályokat, a fellebbezési lehetőségeket és a vonatkozó közúti közlekedési bírságokat.

A következő lépések

A közlekedési szabálysértésekkel kapcsolatos információk határokon átívelő megosztására vonatkozó új szabályokat 570 szavazattal, 36 ellenében és 24 tartózkodás mellett fogadták el. Miután a tagállamokból álló Tanács jóváhagyta őket, az uniós országoknak 30 hónapjuk lesz arra, hogy felkészüljenek a végrehajtásukra.

Brüsszel, 2024. április 24.

Parlamenti igen a nagyvállalatok emberi jogi és környezetvédelmi átvilágítására

A követelmények a 450 millió eurót meghaladó árbevételű uniós és nem uniós vállalatokra és anyavállalatokra vonatkoznak

A vállalatoknak a Párizsi Megállapodáshoz igazodó átállási tervet kell kidolgozniuk

A fenntarthatósági szabályokat megsértők a károk megtérítésére és bírság fizetésére lesznek kötelezhetőek

A Parlament zöld utat adott azoknak az új szabályoknak, amelyek az emberi jogokra és a környezetre gyakorolt káros hatásuk csökkentésére kötelezik a cégeket.

Az Európai Parlament 374 szavazattal, 235 ellenszavazattal és 19 tartózkodás mellett jóváhagyta a fenntarthatósággal kapcsolatos [vállalati átvilágításról](#) szóló, a Tanáccsal már egyeztetett új irányelvet, amely arra kötelezi majd a vállalatokat, valamint az ellátási, termelési és forgalmazási láncban részt vevő partnereiket, hogy előzzék meg, szüntessék meg vagy mérsékeljék tevékenységeik emberi jogokra és környezetre gyakorolt káros hatásait. Olyan jelenségekről van szó, mint a rabszolgamunka, a gyermekmunka, a munkavállalók kizsákmányolása, a biológiai sokféleség károsítása, a környezetszennyezés vagy a természeti örökség rombolása.

Kockázatalapú megközelítés és átállási terv

A szabályok azokra az uniós vállalatokra és anyavállalatokra vonatkoznak, amelyek több mint 1000 alkalmazottat foglalkoztatnak és világszinten 450 millió eurónál nagyobb forgalmat bonyolítanak. Ezenkívül érintettek még a 80 millió eurónál nagyobb globális árbevételű franchise-cégek, illetve licencmegállapodásokkal rendelkező cégek, amennyiben árbevételükön belül legalább 22,5 millió euró jogdíjából származik. Végül az új szabályozás hatálya alá tartoznak azok a nem uniós vállalatok, anyavállalatok és franchise-cégek, illetve licencmegállapodásokkal rendelkező vállalatok is, amelyek az EU-ban az említetteknek megfelelő volumenű forgalmat bonyolítanak, az alkalmazottak számára vonatkozó megkötés nélkül.

Az új szabályok értelmében a szóban forgó cégeknek üzletpolitikájuk részévé kell tenniük a kellő gondosságot, és az ezzel összefüggő átvilágításra forrásokat kell áldozniuk. A fenntarthatósági és emberi jogi követelmények teljesítésére vonatkozóan szerződéses biztosítékokat kell kérniük partnereiktől, ki kell igazítaniuk üzleti tervüket, valamint támogatniuk kell a velük üzleti kapcsolatban álló kis- és középvállalkozásokat, hogy azok is meg tudjanak felelni az új előírásoknak. Az érintett cégeknek emellett átállási tervet kell kidolgozniuk, amely biztosítja, hogy üzleti stratégiájuk összeegyeztethető legyen a globális felmelegedés 1,5 °C-ra való korlátozásának céljával, amelyet a [Párizsi Megállapodás](#) irányoz elő.

Bírságok és az áldozatok kártalanítása

A tagállamoknak részletes online tájékoztatást kell nyújtaniuk a vállalatok számára a kellő gondosságra vonatkozó kötelezettségeikről. E célból weboldalakat, platformokat vagy portálokat kell létrehozniuk és üzemeltetniük, amelyeken közzéteszik az Európai Bizottság vonatkozó iránymutatásait. Ezenkívül felügyeleti hatóságot kell felállítaniuk vagy kijelölniük, amely vizsgálatokat végezhet, és szankciókat szabhat ki a követelményeknek eleget nem tevő vállalatokra. Utóbbi lehet a szabálysértő nevének közzététele, de pénzbírság is az illető cég globális nettó árbevételének 5 százaléka a erejéig. A Bizottság az együttműködést és a bevált gyakorlatok cseréjét támogató létrehozta a felügyeleti hatóságok európai hálózatát. A vállalatok felelősek lesznek az átvilágítási kötelezettségeik megszegéséből fakadó károkért, és az azokat elszenvedőket kötelesek lesznek teljes mértékben kártalanítani.

A következő lépések

Most a Tanács hivatalos jóváhagyására van szükség ahhoz, hogy az irányelv megjelenhessen a Hivatalos Lapban. Az irányelv közzétételét követő huszadik napon lép majd hatályba. Ezután a tagállamoknak két év áll rendelkezésükre az új szabályok átültetésére.

Ezeket (a tájékoztatási kötelezettségek kivételével) többlépcsősen kell majd alkalmazni az uniós vállalatokra (és az EU-ban azonos árbevételi küszöbértéket elérő nem uniós vállalatokra):

a több mint 5000 alkalmazottat foglalkoztató és több mint 1,5 milliárd euró világméretű forgalmat bonyolító vállalatoknál 2027-től;

a több mint 3000 alkalmazottat foglalkoztató és több mint 900 millió euró világméretű forgalmat bonyolító vállalatoknál 2028-tól;

az irányelv hatálya alá tartozó minden más vállalatnál (vagyis a több mint 1000 alkalmazottal rendelkező és 450 millió eurónál nagyobb világméretű forgalmat bonyolító cégeknél) 2029-től.

Brüsszel, 2024. április 23.

Az EP megszavazta a kényszermunkával készült termékek kiviteltét az EU piacáról

Ha kényszermunka alkalmazásának gyanúja merül fel, ki kell vizsgálni, és ha bebizonyosodik a gyanú, a termékeket ki kell vonni a piacról

Figyelem az állami kényszermunka tekintetében nagy kockázatot jelentő területekről származó termékekre

A termékek visszakerülhetnek a piacra, ha a kényszermunkát eltávolítják az ellátási láncból

A Parlament jóváhagyta azt az új rendeletet, amely lehetővé teszi az EU számára, hogy betiltsa a kényszermunkával előállított termékek értékesítését, behozatalát és kiviteltét.

A tagállamok hatóságai és az Európai Bizottság megvizsgálhatják majd a gyanús árukat, ellátási láncokat és gyártókat. Ha egy termékről bebizonyosodik, hogy kényszermunka alkalmazásával készült, akkor azt többé nem lehet majd az uniós piacon (beleértve az internetet is) értékesíteni, és a szállítmányokat az EU határainál feltartóztatják.

Vizsgálatok

A vizsgálatok lefolytatására vonatkozó döntések alapja tényszerű és ellenőrizhető információk lesznek, amelyeket például nemzetközi szervezetektől, együttműködő hatóságoktól és visszaélést bejelentő személytől kaphatnak a hatóságok. Számos kockázati tényezőt és kritériumot vesznek majd figyelembe, többek között az államilag elrendelt kényszermunka elterjedtségét bizonyos gazdasági ágazatokban és földrajzi területeken.

A kényszermunkát alkalmazó vállalatokra vonatkozó következmények

A tiltott termékek gyártóinak ki kell vonniuk termékeiket az EU egységes piacról, és azokat el kell ajándékozniuk, újra kell hasznosítaniuk vagy meg kell semmisíteniük. Az előírásoknak nem megfelelő vállalatokat pénzbírsággal sújthatják. Az áruk visszakerülhetnek az Unió egységes piacára, ha a vállalat megszünteti a kényszermunkát a teljes ellátási láncban.

A következő lépések

A rendeletet 555 szavazattal, 6 ellenében és 45 tartózkodással fogadták el. A szöveget most a tagállamokból álló Tanácsának kell hivatalosan is jóváhagynia. Ezután a rendeletet közzéteszik az EU Hivatalos Lapban. Az uniós országoknak három éven belül kell megkezdeniük a rendelet alkalmazását.

Háttér

A jogszabály elfogadásával a Parlament a polgárok elvárásainak tesz eleget az EU-n belüli és kívüli kereskedelmi és beruházási kapcsolatokra vonatkozó normák meghatározásával kapcsolatban, amint azt az [Európa jövőjéről szóló konferencia](#) következtetéseinek 19. (2) és 19. (3) bekezdéseiben foglalt javaslatok kifejezik.

Brüsszel, 2024. április 23.

A javítás joga: legyen könnyebb és vonzóbb alternatíva a javítás

A javítás mint lehetőség biztosítása a jótállási időszak lejárta után is, mégpedig megfizethető áron és észszerű időn belül

Pótalkatrészek, javítási útmutatók és eszközök a fogyasztóknak

Javítási utalványok és más pénzügyi ösztönzők a javítás népszerűsítésére

Online felület, hogy a fogyasztók megtalálják a hozzájuk legközelebb eső javítóműhelyeket és a felújított cikkek értékesítő üzleteket

A most elfogadott szabályoknak köszönhetően jobban megéri majd, és könnyebb lesz a javíttatás, kevesebb hulladék képződik, és hátszelet kapnak a javítással foglalkozó vállalkozások.

Kedden a Parlament 584 szavazattal, 3 ellenében és 14 tartózkodás mellett elfogadta azt az irányelvjavaslatot, amely megerősíti a fogyasztók javításhoz való jogát. A szabályok egyértelműsítik a javítással összefüggő gyártói kötelezettségeket, és arra ösztönzik a fogyasztókat, hogy csere helyett javítással vagy javíttatással hosszabbítsák meg az általuk vásárolt termékek hasznos élettartamát.

A javítás mint kötelezettség

Az új szabályok értelmében a gyártóknak időben és megfizethető áron kell gondoskodniuk a meghibásodott termékek javításáról, valamint tájékoztatniuk kell a fogyasztókat a javításhoz való jogukról. A garanciális időszakon belül megjavított termékekre további egy évvel meghosszabbodik a jótállás, ezzel is arra ösztönözve a fogyasztókat, hogy ne a cserét válasszák.

Az uniós jog szerint a gyártók a jótállási időn túl is kötelesek lesznek megjavítani bizonyos közhasználatú háztartási készülékeket, ha azok még javítható állapotban vannak, így például a mosógépeket, a porszívókat, sőt az okostelefonokat is. Ezeknek a cikkeknek a listája idővel tovább bővíülhet. A javítás idejére a fogyasztók cserekészülékre tarthatnak igényt. Ha pedig egy adott cikket mégsem lehet megjavítani, első körben felújítottat kellene ajánlani helyette.

Tájékoztatás a javítás feltételeiről és a javítási szolgáltatásokról

A fogyasztók európai javítási tájékoztatók alapján össze fogják tudni hasonlítani, hogy a meghibásodás jellege szerint milyen áron, mennyi idő alatt és milyen feltételekkel vállalják az egyes szolgáltatók a javítást. Európai online platform jön majd létre, ahol a fogyasztók országokra lebontva könnyen megtalálhatják a helyi javítóműhelyeket, a felújított cikkek értékesítő, illetve a meghibásodott termékeket felvásárló üzleteket, valamint a közösségi javítási kezdeményezéseket (például a közösségi javítóműhelyeket).

A javítási piac felélénkítése

A szabályok célja egyfelől, hogy erősítsék az uniós javítási piacot, másfelől hogy letörjék a javítási költségeket. A gyártóknak a javításhoz pótalkatrészeket és eszközöket kell rendelkezésre bocsátaniuk, mégpedig méltányos áron. Nem alkalmazhatnak a javítást akadályozó szerződéses kikötéseket, illetve hardveres és szoftveres technikákat, különösen, ha független javítók által biztosított használt vagy 3D nyomtatással előállított pótalkatrészek felhasználásáról van szó. Nem utasíthatják vissza továbbá a javítást kizárólag arra hivatkozva, hogy gazdaságilag nem éri meg, vagy mert korábban másvalaki javította az adott terméket.

A javítás mint megfizethető alternatíva

A költségek leszorítása érdekében a tagállamok mindegyikének legalább egyfajta ösztönzőt be kell vezetnie a javítás népszerűsítésére: javítási utalványokat és anyagi forrásokat biztosíthatnak, ismeretterjesztő kampányokat és tanfolyamokat indíthatnak, valamint támogathatják a javítással foglalkozó közösségi terek működését.

A következő lépések

Az irányelv végső változatát a Tanácsnak is jóvá kell hagynia. Ha ez megtörtént, és megjelent az Európai Unió Hivatalos Lapjában, a tagállamoknak 24 hónapjuk lesz a szabályok átültetésére.

Brüsszel, 2024. április 10.

Reggeli ételek: A Parlament új szabályokat fogadott el a fogyasztók érdekében

A méz származási országának világosan láthatónak kell lennie a címkén

Kialakítják az uniós méz nyomon követhetőségének rendszerét

A gyümölcslevek cukortartalmának egyértelműbb címkézése

Új szabályok a lekvárokban és dzsemekben található gyümölcsökre is

A „reggeli irányelvek” felülvizsgálatának célja, hogy a fogyasztók tájékozottabb és egészségesebb döntéseket hozhassanak olyan termékekről, mint a méz, a gyümölcslé, a lekvár és a dzsem.

A Parlament szerdán 603 szavazattal, 9 ellenében és 10 tartózkodással jóváhagyta a Tanáccsal kötött előzetes politikai megállapodást az egyes, reggeliknél használt élelmiszerek összetételére, megnevezésére, címkézésére és kiserelésére vonatkozó frissített szabályokról, az úgynevezett „reggeli irányelvekről”.

Az új szabályok különösen a nem uniós országokból származó hamisított méz behozatala ellen fognak küzdeni a származási ország kötelező és jól látható címkézése révén, és elindítják a méz nyomon követhetőségét szolgáló rendszer kiépítését célzó folyamatot. A gyümölcslevek cukortartalmára, valamint a lekvárok és dzsemek minimális gyümölcstartalmára vonatkozóan is egyértelműbb címkézést írnak elő. Az új szabályokról bővebben az uniós országokkal kötött megállapodást követő [sajtóközleményben](#) olvashat (angolul).

A következő lépések

A jogszabályt a tagállami kormányokból álló Tanácsnak is el kell fogadnia. Azt követően a jogszabályt kihirdetik az EU Hivatalos Lapjában, és 20 nappal később hatályba lép. Az uniós országoknak a hatálybalépést követően két évvel kell alkalmazniuk az új szabályokat.

Brüsszel, 2024. március 27.

Az éghajlatváltozás felpörgetheti az inflációt

Az emelkedő hőmérséklet és a szélsőséges időjárási események várhatóan globális hatással lesznek a mezőgazdaságra.

Az egyre emelkedő átlaghőmérséklet 2035-ig évente akár 3,2%-kal is megnövelheti az élelmiszer-inflációt, az általános inflációt pedig évente 1,18%-kal – áll a Potsdami Éghajlatváltozási Kutatóintézet (PIK) friss tanulmányában.

A tudósok azt vizsgálták, hogy az olyan éghajlati tényezők, mint a magas hőmérséklet és a szélsőséges esőzések hogyan befolyásolták az inflációt a történelmi adatokban, de arra nem terjedt ki az elemzés, hogy mely élelmiszereket érintette ez a legnagyobb mértékben.

"Több mint 27 ezer adatot vizsgálva azt találtuk, hogy a hőmérséklet emelkedése növelte az élelmiszerárakat, különösen a forró régiókban és évszakokban" - mondta Dr. Max Kotz, a tanulmány egyik szerzője.

"A jövőbeli éghajlati feltételek mellett ezek a hatások jelentőssé válhatnak, 2035-ig évente körülbelül 1-3 százalékponttal növelhetik az élelmiszer-inflációt, ami veszélyezteti a központi bankok, például az EKB árstabilitási törekvéseit, amelyek célja, hogy az inflációt 2% alatt tartsa."

Eközben az általános infláció évente átlagosan 0,32-1,18 százalékponttal emelkedhet globálisan – a tanulmány szerint.

Az emelkedő vagy instabil árak veszélyeztetik a gazdasági és emberi jólétet, valamint a politikai stabilitást - állapította meg a jelentés, arra hivatkozva, hogy a 2021-2022-es megélhetési költségváltás az ENSZ szerint további 71 millió embert taszított szegénységbe világszerte.

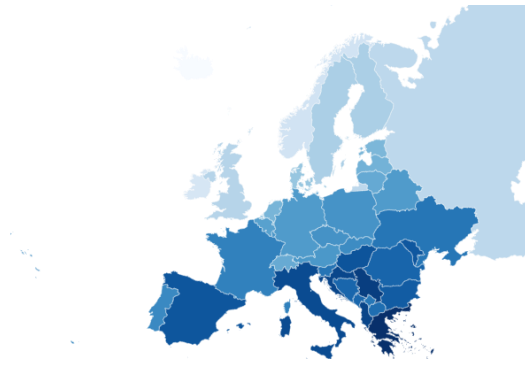
Az éghajlatváltozás okozta infláció a gazdag és szegény országokat egyaránt érinti

A globális felmelegedés várhatóan mind a magasabb, mind az alacsonyabb jövedelmű országokban hatással lesz az élelmiszer-inflációra és az általános inflációra.

A hőmérséklet emelkedésével az infláció emelkedik, mégpedig a nyáron és az alacsonyabb szélességi fokokon fekvő forró régiókban a legerősebben, ahol egész évben fennmarad. Emiatt - a tanulmány szerint - a globális dél, különösen Afrika és Dél-Amerika jobban érintett lesz.

Eközben a magasabb szélességi fokokon erős szezonális ingadozás figyelhető meg, amely nyáron tetőzik.

A jelentés szerint a havi átlaghőmérséklet 1 Celsius-fokos emelkedése akár egy évig is hatással van az árakra, csakúgy, mint a többlet eső, de az árakra gyakorolt hatások csak rövid ideig tartanak, ha azok a "többlet" szárazságból erednek.

A tanulmány alaposan megvizsgálta a 2022-es rendkívül forró európai nyarat, amikor a hőség és az aszály széles körű hatással volt a mezőgazdaságra és a gazdaságra.

"Beckléseink szerint a 2022-es nyári extrém hőség körülbelül 0,6%-kal növelte az élelmiszer-inflációt Európában. A 2035-re előre jelzett jövőbeli felmelegedés akár 50%-kal is felerősítheti az ilyen szélsőségek hatásait" - tette hozzá Kotz.

Brüsszel, 2024. március 14.

Az EP új szabályokat fogadott el a sajtószabadság és az újságírók védelmében

- Általános tilalom az újságírók jogellenes megfigyelésére: kémprogramok használata csak pontosan behatárolt esetekben
- Átlátható tulajdonviszonyok a médiában
- Mechanizmus az online óriásplatformok önkényes tartalommoderálása ellen
 - A képviselők a szerdai zárószavazáson zöld utat adtak az újságírókat és a média függetlenségét a politikai és gazdasági nyomásgyakorlástól védő új szabályoknak.
 - A 464 szavazattal, 92 ellenszavazattal és 65 tartózkodás mellett elfogadott jogszabály a média függetlenségének védelmére kötelezi a tagállamokat, és tiltja a szerkesztői döntések befolyásolásának minden formáját.
 - **Az újságírói munka védelme**
 - A hatóságok nem gyakorolhatnak nyomást az újságírókra és a szerkesztőkre: nem kényszeríthetik őket forrásaik felfedésére őrizetbe vétellel, szankciókkal, házkutatással, intruzív megfigyelő szoftverek telepítésével és egyéb módszerekkel.
 - A Parlament biztosítékokat építettett be a jogszabályba annak érdekében, hogy kémprogramokat csak eseti alapon lehessen alkalmazni, kizárólag akkor, ha egy szabadságvesztéssel sújtható bűncselekmény alapos gyanúja miatt egy független igazságügyi hatóság ezt engedélyezi. Viszont még ezekben az esetekben is joguk lesz ahhoz a megfigyelt személyeknek, hogy a megfigyelést követően tájékoztatást kapjanak, lehetőséget adva számukra arra, hogy a bíróságon megtámadják az intézkedést.
 - **Szerkesztői függetlenség a közszolgálati médiában**
 - A közszolgálati médiaorgánumok vezetőit és vezetőtestületi tagjait átlátható és megkülönböztetésmentes eljárást követve, kellően hosszú hivatali időre kell kinevezni,

hogy ne lehessen őket a politika szócsöveiként használni. Munkaszerződésük lejárta előtt csak szakmai indokkal lehet nekik felmondani.

- A közszolgálati média számára fenntartható és kiszámítható finanszírozást kell biztosítani, mégpedig átlátható és objektív keretek között.
- **Átlátható tulajdonosi szerkezet**
- Ahhoz, hogy a nyilvánosság számára egyértelmű legyen, kinek a kezében van egy adott médiaorgánium, és milyen érdekek befolyásolhatják a híradást, nagyságtól függetlenül az összes médiavállalkozás és hírügynökség tulajdonosainak adatait be kell jegyezni egy nyilvános nemzeti adatbázisba, azt is feltüntetve, hogy az állam közvetve vagy közvetlenül szerepel-e a tulajdonosok között.
- **Az állami hirdetések igazságos elosztása**
- A cégeknek az állami hirdetéseken és pénzügyi támogatásokon keresztül befolyó közpénzokről is számot kell adniuk, és nem csak az uniós tagországok vonatkozásában.
- A médiavállalkozásoknak és az online platformoknak nyilvános, arányos és megkülönböztetésmentes feltételek mellett nyújtható közfinanszírozás. Az állami hirdetésekre fordított közkiadásoknak szintén nyilvánosnak kell lenniük. A teljes éves összeg mellett médiaorgánumokra lebontva is fel kell tüntetni a költségeket.
- **Védelem az online óriásplatformok önkényes döntéseivel szemben**
- A média szabadságát szem előtt tartva a képviselőknek arra is gondjuk volt, hogy külön mechanizmust építtessenek be a szabályozásba az online óriásplatformok (például a Facebook, az Instagram vagy az X/Twitter) önkényes tartalommoderálása ellen. A platformoknak a médiaszolgáltatók nyilatkozatai alapján mindenekelőtt különbséget kell majd tenniük független és nem független források között. Amennyiben egy adott tartalmat el kívánnak távolítani vagy korlátozni kívánják annak közzétételét, szándékukról 24 órával korábban értesíteniük kell az érintett médiaszolgáltatót, hogy az reagálni tudjon. Ha a 24 óra elteltével a platform nem kap választ (vagy a válasz nem kielégítő), és a platform az adott tartalmat továbbra is a használati feltételeibe ütközőnek tartja, csak akkor törölheti vagy korlátozhatja.
- Az érintett médiaszolgáltatónak lehetősége lesz peren kívüli vitarendezési testület elé vinni az ügyet, illetve állásfoglalásra kérheti fel a Médiaszolgáltatások Európai Testületét (a nemzeti szabályozó hatóságok tagjainak a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló jogszabály alapján létrehozandó uniós testületét).

Brüsszel, 2024. március 14.

Mesterséges intelligencia: korszakalkotó jogszabályt fogadtak el a képviselők

- Biztosítékok az általános célú mesterségesintelligencia-modellekhez

- A biometrikus azonosító rendszerek feltételekhez kötött hatósági használata
- A pontozási rendszerek és az emberek viselkedését befolyásoló vagy sebezhetőségét kihasználó alkalmazások tilalma
- Jog a panasztételhez és az érdemi magyarázathoz
-

A Parlament jóváhagyta a mesterséges intelligenciáról szóló jogszabályt, amely úgy ad lendületet az innovációnak, hogy közben garantálja biztonságunkat és alapvető jogainkat.

A tagállamokkal tavaly decemberben egyeztetett rendeletjavaslatot 523 szavazattal, 46 ellenszavazattal és 49 tartózkodás mellett fogadták el az EP-képviselők. A jogszabály célja az alapvető jogok, a demokrácia, a jogállamiság és a környezeti fenntarthatóság védelme a magas kockázatú mesterséges intelligenciával (MI) szemben, miközben serkenteni az innovációt és megteremti Európa vezető szerepét a mesterséges intelligencia területén. A rendelet a mesterséges intelligencia lehetséges kockázatai és hatásai alapján állapít meg kötelezettségeket az alkalmazásra vonatkozóan.

Tiltott alkalmazások

Az új szabályok értelmében nem lesznek megengedettek az olyan mesterséges intelligencia alkalmazások, amelyek sérthetik a polgárok jogait. Ilyen például az érzékeny személyes adatokon alapuló biometrikus kategorizálás vagy az arcfelismerő adatbázisok létrehozása olyan arcképek felhasználásával, amelyeket az internetről vagy zártláncú televíziós hálózatok felvételeiből nem célirányosan válogatnak le. Tilos lesz továbbá a munkahelyen és az iskolákban gépi érzelemfelismerő rendszereket alkalmazni. Nem lehet pontozni a polgárokat kockázati profiljuk vagy társadalmi hovatartozásuk alapján, és ugyanígy szabályellenes a profilalkotásra, illetve a bűnözői előéletre alapozott prediktív rendszer is, valamint az olyan rendszerek alkalmazása, amelyek képesek befolyásolni az emberek viselkedését, vagy a sebezhetőségüket használják ki.

A bűnüldöző szervek jogosítványai

A távoli biometrikus azonosító (RBI) rendszereket – néhány jól körülhatárolt kivételtől eltekintve – a bűnüldöző szervek sem vehetik igénybe. Valós idejű RBI csak szigorú biztosítékok mellett lesz alkalmazható: például időben és földrajzilag korlátozottan, külön bírói vagy hatósági engedéllyel. Akkor jöhet szóba, ha például eltűnt személyt keresnek, vagy terrortámadást próbálnak megelőzni. Az ilyen rendszerek utólagos (a bűnelkövetés tényének megállapítását követő) használata magas kockázatúnak minősül, ezért bírói engedélyhez kötött.

Magas kockázatú rendszerekre vonatkozó követelmények

Az új rendelet egyértelmű kötelezettségeket állapít meg az olyan mesterségesintelligencia-rendszerekkel kapcsolatban, amelyek jelentős veszélyt jelentenek az egészségre, a biztonságra, az alapvető jogokra, a környezetre, a demokráciára vagy a jogállamiságra. Magas kockázatúnak számítanak a kritikus infrastruktúrák, az oktatás és a szakképzés, a foglalkoztatás, az alapvető magán- és közszolgáltatások (pl. egészségügyi és banki szolgáltatások), a bűnüldözés, a migráció és a határigazgatás területén, valamint az igazságszolgáltatásban és a demokratikus folyamatokban (pl. a választások befolyásolására) használt mesterséges intelligencia alkalmazások. Az ilyen rendszerek esetében a rendelet rendszeres kockázatértékelést és -mérésértékelést ír elő. Az üzemeltetőnek naplózni kell a rendszer használatát, és a rendszer átláthatósága és pontossága mellett annak emberi felügyeletét is biztosítani kell. A polgároknak ezentúl joguk lesz panasszal élni az mesterséges intelligencia rendszerek alkalmazásával szemben, valamint részletes tájékoztatást kapni az alapvető jogaikra jelentősen kiható olyan döntésekről, amelyek magas kockázatú MI-rendszerek bevonásával születtek.

Átláthatósági követelmények

Az általános célú mesterségesintelligencia-rendszereknek és az alapjukat képező MI-modelleknek meg kell majd felelniük bizonyos átláthatósági követelményeknek is, és a modellek betanítása során be kell tartani az uniós szerzői jogi szabályokat. Az erősebb MI-modellekre, amelyek rendszerszintű kockázatokat jelenthetnek, további követelmények is vonatkoznak majd. Ezek közé tartozik a modellek értékelése, a rendszerszintű kockázatok értékelése és mérséklése, valamint a rendkívüli eseményekre vonatkozó jelentéstétel.

Ezenkívül kötelező lesz a mesterséges vagy manipulált (deepfake) képi, hang- és videotartalmakat egyértelműen akként megjelölni.

Az innováció és a kkv-k támogatása

A tagállamokban szabályozói tesztkörnyezetet kell létrehozni és valós körülmények között is kell teszteket végezni, amelyekbe be kell vonni a kkv-kat és az induló vállalkozásokat is, hogy a piacra már kiforrott és betanított innovatív mesterségesintelligencia-rendszerek kerüljenek ki.

Brüsszel, 2024. március 1.

Minden, amit tudni kell a 2024-es európai választásokról

Az Európai Unió a júniusi parlamenti választások előtt teljes kampányüzemben van. Ne aggódjon, ha nem tudja pontosan, hogyan működik mindez. Az Euronews útmutatójából mindent megtudhat, amit tudnia kell.

Az egész EU-ban megtartandó voksoláson 720 európai parlamenti képviselőt választanak. Ez a jelenlegi 705 mandátumhoz képest növekedés, amely a több tagállamban bekövetkezett demográfiai változásokhoz igazodik.

A Parlament az egyetlen olyan intézmény az EU-ban, amelyet közvetlenül a polgárok választanak. A másik két fő szervet közvetett módon választják: az Európai Bizottság összetételéhez az európai parlamenti képviselők jóváhagyása szükséges, míg a Tanácsot az adott kormányok által kijelölt nemzeti miniszterek alkotják.

A három intézmény kéz a kézben - nem mindig barátságosan - dolgozik együtt a jogalkotás előmozdításán számos területen, például az éghajlatvédelem, a digitális szabályozás, a migráció és a menekültügy, az egységes piac, a környezetvédelem és a közös költségvetés kapcsán.

Íme, a 2024-es választásokról szóló alapvetés.

Mikor tartják a választásokat?

Az európai parlamenti választásokra június 6-9. között kerül sor, és az egyes tagállamok választási szabályai szerint rendezik. A választópolgárok nyílt, félig nyílt és zárt listákon választják meg országuk képviselőit. A transznacionális listák bevezetésére irányuló törekvés elbukott.

A szavazás június 6-án, csütörtökön kezdődik Hollandiában, majd június 7-én, pénteken Írországból, Lettországból, Máltából és Szlovákiából június 8-án, szombaton szavaz, míg a többi ország lakói június 9-én adják le szavazatukat.

A Cseh Köztársaságban és Olaszországban egymás utáni napokon lehet majd szavazni: a cseheknek pénteken és szombaton, az olaszoknak szombaton és vasárnap.

Mennyi a szavazók alsó korhatára?

A választás napjához hasonlóan ez is az állampolgárságtól függ.

A tagállamok többségében a választópolgárság alsó korhatára 18 év. Az elmúlt években azonban néhány ország csökkentette ezt a küszöböt, hogy növelje a választási részvételt. Görögországban a 17 évesnél idősebbek is szavazhatnak. Belgiumban, Németországban, Máltán és Ausztriában pedig 16 év a korhatár.

Ezzel szemben a parlamenti képviselőjelöltek alsó korhatára Németországban, Franciaországban és Spanyolországban 18 év, Görögországban és Olaszországban pedig 25 év. Minden uniós polgárnak joga van ahhoz, hogy egy másik uniós országban is jelöltesse magát, ha ott lakóhellyel rendelkezik.

Ez azt jelenti, hogy többen fognak szavazni?

Ez az egyik égető kérdés Brüsszelben. Az uniós választásokat **évtizedek** óta alacsony részvételi arányok jellemzik. 2019-ben 50,66% volt, ami 1994 óta először haladta meg az 50%-os küszöböt.

Idén a blokk reméli, hogy legalább ismét eléri az 50%-os határt. Ez a gyakorlatban 185 millió szavazót jelent a 370 millióra becsült választásra jogosultból.

A fiatalok kulcsfontosságú demográfiai csoportnak számítanak a részvételi arány növelése szempontjából. Ez magyarázza, hogy az EU tisztviselői miatt **Taylor Swiftet** és más **A-listás hírességeket** jelöltek ki (túlságosan ambiciózus) célként, hogy meggyőzzék a Z generációt és az ezredfordulókat, hogy menjenek el szavazni.

Kötelező a szavazás?

A szavazás csak négy tagállamban kötelező: Belgiumban, Bulgáriában, Luxemburgban és Görögországban. Ezt a rendelkezést mérsékelten érvényesítik, és nem feltétlenül eredményez magasabb számokat. Görögországban 2019-ben 58,69%-os volt a részvételi arány, Bulgáriában pedig csak 32,64%.

Mégis, a szavazás erősen ajánlott, hogy mindenki hallassa a hangját.

Szavazhatok külföldről?

Általános szabályként: igen, szavazhat. De ez országonként változik.

A Cseh Köztársaság, Írország, Luxemburg, Hollandia, Ausztria, Németország, Luxemburg, Málta és Szlovákia kivételével valamennyi tagállam lehetővé teszi, hogy állampolgárai a külföldi nagykövetségeken és konzulátusokon adják le szavazatukat, ami gyakran előzetes regisztrációt igényel. (Bulgária és Olaszország csak *egy másik* uniós országon belül teszi lehetővé ezt a lehetőséget.)

Ugyanakkor Belgium, Németország, Észtország, Spanyolország, Lettország, Litvánia, Luxemburg, Magyarország, Hollandia, Ausztria, Szlovénia, Finnország és Svédország lehetővé teszi, hogy a választópolgárok postai úton küldjék el szavazataikat. Egyes esetekben a postaköltségek megtéríthetők.

Belgium, Franciaország és Hollandia emellett engedélyezi a meghatalmazottak használatát: az a személy, aki nem tud elmenni a szavazóhelyiségbe, kijelölhet egy másik személyt, aki a nevében szavazhat.

Jelenleg Észtország az egyetlen olyan uniós ország, amely elektronikus szavazást kínál.

Ezzel szemben van néhány tagállam, ahol egyáltalán nincs lehetőség a külföldről történő szavazásra: a Cseh Köztársaság, Írország, Málta és Szlovákia.

A szavazás módjáról további információkat a Parlament erre a célra létrehozott **weboldalán** talál.

Mikor tudjuk meg az eredményeket?

A választások eredményét csak vasárnap este hirdetik ki. Ez megakadályozza, hogy a korábban szavazó országok befolyásolják a később szavazók eredményét.

Az Európai Parlament szolgálatai az első részleges becsléseket vasárnap, közép-európai idő szerint 18:15-kor, a teljes parlamenti összetételre vonatkozó első előrejelzését pedig közép-európai idő szerint 20:15-kor kívánják közzétenni. Ezek az adatok a becsült szavazatokat és a választások előtti közvélemény-kutatásokat kombinálják majd.

Közép-európai idő szerint 23:00 órára, miután valamennyi tagállamban az összes szavazóhelyiség bezárt, megbízható, átfogó képet kapunk a következő Európai Parlament összetételéről.

Mi történik a választások után?

Röviddel a választások befejezése után a nemzeti hatóságok közlik a Parlamenttel, hogy kiket választottak meg (és kiket zártak ki), hogy az EP megkezdhesse megalakulását.

Az európai parlamenti képviselőknek ideológiájuk és prioritásaik szerint politikai csoportokba kell szerveződniük. Ezeknek a képviselőcsoportoknak legalább hét országból és legalább 23 törvényhozóból kell állniuk. Akik kimaradnak, azokat "függetleneknek" tekintik, és kisebb szerephez jutnak a vitákban és a bizottságokban.

A jelenlegi parlamentben hét képviselőcsoport van: az Európai Néppárt (EPP), a Szocialisták és Demokraták (S&D), a Renew Europe, a Zöldek/Európai Szabad Szövetség, az Európai Konzervatívok és Reformerek (ECR), az Identitás és Demokrácia (ID) és a Baloldal.

A 10. törvényhozási ciklus július 16-án, az első plenáris ülésen kezdődik. Ezen a napon a 720 európai parlamenti képviselő megválasztja a Parlament elnökét, 14 alelnökét és öt kvestort.

Az első ülés július 19-ig tart, és a bizottságok és albizottságok megválasztására is sor kerül. A plenáris ülést követő napokban hirdetik ki az elnöki tisztségeket, amelyeket a főbb képviselőcsoportok hagyományosan alkudozás keretében osztanak szét.

Mi a helyzet a Spitzenkandidattal?

2014-ben az EU úgy döntött, hogy a változatosság kedvéért valami újat próbál ki: a parlamenti választások előtt minden pártot felkértek, hogy nyilvánosan jelöljön ki egy vezető jelöltet - németül Spitzenkandidat - az Európai Bizottság, a blokk legerősebb és legbefolyásosabb intézménye élére.

Ez az előválasztás, úgy gondolták, demokratikusabbá és elszámoltathatóbbá teszi a Bizottságot az európai választók szemében.

Miután az EPP 221 mandátummal megnyerte a választásokat, az EU vezetői tiszteletben tartották az újszerű rendszert, és Jean-Claude Junckert, a párt vezető jelöltjét nevezték ki a Bizottság elnökévé. Az EP ezt követően abszolút többséggel hagyta jóvá az ő jelöltségét.

2019-ben azonban meglepő fordulatot vettek a dolgok: az EPP bejelentett jelöltjét, Manfred Webert az uniós vezetők (leginkább a francia Emmanuel Macron) azonban félrelökték őt. Az elutasítás miatt meglepő módon megjelent Ursula von der Leyen, aki a verseny során teljesen hiányzott a résztvevők listájáról.

Von der Leyen kinevezése, amellyel átléptek az EP-n, arra készítette az elemzőket és az újságírókat, hogy halottnak nyilvánítsák a Spitzenkandidátust.

A 2024-es versenyen megpróbálják feléleszteni a rendszert: idén Von der Leyen indul a **csúcsjelöltek között**. A szocialisták, a **Zöldek** és a **Baloldal** is lépéseket tettek, hogy elnökjelöltet állítsanak. Néhány más csoport, például a Renew Europe és az ID azonban továbbra is elzárkózik a rendszertől, mivel annak nincs alapja az uniós szerződésekben.

Függetlenül attól, hogy honnan érkezik a jelölt, a Parlament szeptember 16. és 19. között plenáris ülést kíván tartani, hogy a jelöltnek lehetőségük legyen a politikai fellépésre, és egyikük elnyerje a 720 képviselőből legalább 361 képviselő támogatását.

Ha ezen az ülésen megválasztják a Bizottság elnökét, a Parlament megkezdi a biztosjelöltek meghallgatását a nekik kijelölt tárcák szerint. 2019-ben három javasolt nevet utasítottak el az átvilágítási folyamat során.

Miután valamennyi biztosjelölt túlélte a meghallgatásokat, amelyek akár órákig is elhúzódhatnak és keserű fordulatokat is vehetnek, a Parlament bizalmi szavazást tart a teljes biztosági testületről, amely ötéves mandátumot kap. Csak ezután lép hivatalba az új Bizottság, és kezdődik meg a jogalkotási munka.

Brüsszel, 2024. február 29.

A képviselők támogatják a jogosítványokra vonatkozó uniós szabályok frissítését

A vezetői engedélyek okostelefonokra való feltöltése

A tagállamokra bízják annak eldöntését, kell-e orvosi vizsgálat a vezetői engedély kiállításakor vagy meghosszabbításakor

Minimum kétéves próbaidő a kezdő járművezetők számára

Mobil vezetői engedélyek és a gyalogosok jobb figyelembevétele – többek között ezeket változtatnák a képviselők az uniós vezetői engedélyekre vonatkozó szabályokon.

Mivel évente több mint 20 000 ember veszti életét az utakon az EU-ban, a Parlament támogatja a vezetői engedélyekre vonatkozó uniós szabályok reformját annak érdekében, hogy azok hozzájáruljanak a közúti közlekedésbiztonsághoz, valamint az EU zöld és digitális átállásához.

Biztonságosabb utak mindenkinek

A képviselők azt szeretnék, ha a járművezetők jobban felkészülnének a valós vezetési helyzetekre, és tisztában lennének a kockázatokkal, különösen a veszélyeztetett úthasználókkal, például a gyalogosokkal, a gyermekekkel, a kerékpárosokkal és az e-rollerek használóival kapcsolatban. Ezért a hóban és csúszós körülmények között való vezetés, a biztonságos telefonhasználat vezetés közben, a holtterek, a vezetéstámogató rendszerek és a járművek ajtajainak biztonságos kinyitása is része kell, hogy legyen a jogosítvány megszerzéséhez szükséges vizsgáknak – érvelnek a képviselők.

Előzetes egészségügyi ellenőrzések

A képviselők egyetértettek abban, hogy a vezetői engedélyeknek motorkerékpárok, és személygépkocsik esetében legalább 15 évig, teherautók és buszok esetében pedig öt évig kellene érvényesnek lenniük. A képviselők nem támogatják az idősek vezetői engedélyének érvényességi idejének csökkentését, ahogyan azt a Bizottság javasolta, hogy elkerüljék a diszkriminációt.

A képviselők egyetértettek azzal, hogy a járművezetők a vezetői engedély kiállításakor és megújításakor maguk értékeljék a vezetésre való alkalmasságukat, és az uniós tagállamokra bízták annak eldöntését, hogy az önértékelés helyett orvosi vizsgálatot is kell-e végezni, amely többek között a járművezetők látását és szív- és érrendszeri állapotát is minimálisan ellenőrzi. A képviselők ugyanakkor azt szeretnék, ha az uniós kormányok nagyobb erőfeszítéseket tennének annak érdekében, hogy a lakosság figyelmét felhívják azokra a mentális és fizikai jelekre, amelyek veszélyeztethetik a biztonságos vezetést.

A vonatkozó jelenleg érvényes **magyar szabályozást [itt találja](#)**, a közúti járművezetők egészségi alkalmasságának megállapításáról szóló jogszabályt [itt lehet elérni](#), a közúti közlekedési okmányokról szóló szabályokat [pedig ezen a linken olvashatja el](#). A jogosítvány meghosszabbítása, és az orvosi alkalmassági vizsgálat tíz évente szükséges, 50 év felett 5 évente, 60 év felett 3 évente, és 70 év felett 2 évente.

Kezdő járművezetők

A tapasztalatlan járművezetőknek legalább kétéves próbaidőszakot kellene teljesíteniük a képviselők szerint, amely alatt bizonyos korlátozások vonatkoznának rájuk, például szigorúbb alkoholszint vezetés közben, és szigorúbb büntetések kiszabása a nem biztonságos vezetésért.

A hivatásos járművezetők hiányának enyhítése érdekében a képviselők abban is megállapodtak, hogy a 18 évesek is kaphatnak engedélyt teherautó vagy legfeljebb 16 utast szállító autóbussz vezetésére, amennyiben rendelkeznek szakmai alkalmassági bizonyítvánnyal. Emellett a 17

éveseknek is jogosultak lennének személygépkocsi- vagy tehergépkocsi-vezetői engedélyt szerezni, ha tapasztalt járművezető kíséri őket, a tervezet szerint.

Mobil vezetői engedély

Az EU egységes piacának támogatása érdekében a képviselők szorgalmazzák a mobiltelefonon elérhető, a fizikai jogosítvánnyal teljesen egyenértékű digitális vezetői engedély bevezetését.

Brüsszel, 2024. február 27.

Az EP megszavazta: 2030-ra az élőhelyek egyötödét helyre kell állítani

A tagállamoknak egyre több leromlott ökológiai állapotú élőhelyet kell helyreállítaniuk: 2030-ra legalább 30, 2040-re legalább 60, 2050-re pedig legalább 90 százalékukat

A mezőgazdasági termelés alá vont területek esetében rendkívüli helyzetekben ideiglenesen felfüggeszhető a követelmények teljesítése

Az európai élőhelyek több mint 80 százaléka nincs megfelelő ökológiai állapotban

Az új uniós jogszabály az EU leromlott állapotú szárazföldi és tengeri élőhelyeinek fokozatos helyreállítását irányozza elő 2050-ig.

A tagállamokkal létrejött megállapodás után most elfogadott rendeletjavaslat hármas célt szolgál: a természet helyreállításán túl elősegíti a klímaváltozással és a biológiai sokféleséggel kapcsolatos uniós kötelezettségek teljesítését, valamint az élelmezésbiztonság javítását.

Az uniós szintű célértékek eléréséhez az kell, hogy a tagállamok 2030-ra visszaállítsák a jó ökológiai állapotot a rendelet hatálya alá tartozó élőhelyek (köztük az erdők, gyepterületek, vizes élőhelyek, folyók, tavak és korallágyak) legalább 30 százalékán, 2040-re legalább 60 százalékán, 2050-re pedig legalább 90 százalékán. A Parlament álláspontjával összhangban 2030-ig elsőbbséget élveznek majd a Natura 2000 területek. A tagállamoknak arról is gondoskodniuk kell, hogy a már regenerálódott területeken megakadályozzák a jelentős állapotromlást. Ezenfelül nemzeti helyreállítási terveket kell elfogadniuk, amelyekben részletezik, hogy hogyan fogják teljesíteni a kitűzött célokat.

Mezőgazdasági ökoszisztémák

A mezőgazdasági termelésbe bevont élőhelyek fajgazdagságának helyreállítása érdekében a tagállamoknak javítaniuk kell a következő három mutató közül kettőn: a gyepterület lepkepopuláció-indexén, a nagy biodiverzitású tájképi elemekkel rendelkező mezőgazdasági földterületek arányán, valamint a szántóföldek ásványi talajaiban található szervesszén-készleten. Mivel a madarak jól jelzik egy adott terület biológiai sokféleségének általános állapotát, a mezőgazdasági területek madárpopulációira vonatkozó mutató javítására is intézkedéseket kell hozniuk.

A mezőgazdaságban többek között azzal lehet költséghatékony módon csökkenteni a kibocsátást, ha a lecsapolt tőzeglápokot újból elárasztjuk. Az egyik törekvés ennek megfelelően az, hogy a tagállamok 2030-ra állítsák helyre a mezőgazdasági hasznosítású lecsapolt tőzeglápok legalább 30 százalékát (legalább egynegyedét elárasztással), 2040-ig 40 százalékát, 2050-ig pedig 50 százalékát (legalább egyharmadát elárasztással). Az elárasztási kötelezettség nem vonatkozik a mezőgazdasági termelőkre és a földtulajdonos magánszemélyekre, teljesítése önkéntes alapú marad.

A Parlament javaslatára bekerült a rendeletbe egy „vérszékmechanizmus” is arra az esetre, ha valamilyen rendkívüli körülmény miatt az EU élelmezésbiztonságát veszélyeztetné a mezőgazdasági ökoszisztémákra előírt célértékek teljesítése, mert nem lenne elég földterület az uniós fogyasztás kielégítéséhez szükséges élelmiszer-termeléshez.

Egyéb ökoszisztémák

A jogalkotók az erdei ökoszisztémák számos mutatójának javítását is elvárják, és a rendeletjavaslatban további hárommilliárd fa ültetését írják elő. A tagállamoknak legalább 25 000 km-es folyószakaszon biztosítaniuk kell a víz szabad áramlását, felszámolva a mesterséges akadályokat. Arról is gondoskodniuk kell, hogy a városi zöldterület és a városi lombkorona-fedettség nettó mértékben ne csökkenjen a területükön.

Brüsszel, 2024. február 27.

Környezeti bűncselekmények: több büntetési tételt és szankciót fogadott el az EP

A környezetkárosítás a negyedik leggyakoribb bűncselekmény a világon

Az illegális fatereskedelemmel és a vízkészletek kimerítésével bővíthet a környezeti bűncselekmények lajstroma

Egyes bűncselekmények tíz évig terjedő szabadságvesztéssel lesznek büntethetők

A szabálysértő vállalkozásokra árbevételük 5 százalékáig, illetve 40 millió euróig terjedő pénzbírság szabható ki

Kedden a Parlament elfogadta a környezeti bűncselekmények és szankcióik listáját bővítő új irányelvet.

A javaslatot, amelyről tavaly november 16-án született megállapodás a ttagállamok kormányaiból álló Tanáccsal, a képviselők 499 szavazattal, 100 ellenében és 23 tartózkodás mellett fogadták el. Az irányelv kibővíti a bűncselekménynek minősülő környezetkárosító tevékenységek listáját, így mostantól az illegális fatereskedelem, a vízkészletek kimerítése, a veszélyes vegyi anyagokra vonatkozó uniós szabályok súlyos megsértése és a hajók által okozott vízszennyezés is környezeti bűncselekménynek számít.

A képviselők a tárgyalások során elérték, hogy egyes környezeti bűncselekményeket minősített esetként kezeljen az új jogszabály. Ilyen például a nagy kiterjedésű erdőtüzek okozása, valamint a levegő, a víz és a talaj olyan nagy mértékű szennyezése, amely egy ökoszisztéma teljes pusztulásához vezet, és így gyakorlatilag ökocídiumnak tekinthető.

A büntetés pénzbírság, de akár szabadságvesztés is lehet

A magánszemélyek és a vállalkozások által elkövetett környezeti bűncselekmények szabadságvesztéssel is büntethetők lesznek attól függően, hogy mennyire súlyos és tartós a károsodás, illetve visszafordítható-e. A minősített bűncselekményekért nyolc, a valamely személy halálát okozóért tíz, a többi bűncselekményért pedig öt évig terjedő szabadságvesztést lehet majd kiróni.

Az elkövetőnek a környezetben okozott károsodást helyre kell állítania, és kompenzálnia kell a veszteségeket. Az okozott károkért pénzbírság is kiszabható. Ez vállalkozások esetében – a bűncselekmény jellegétől és az érintett tagállam döntésétől függően – a világszintű éves árbevétel akár 3 vagy 5 százaléka, illetve 24 vagy 40 millió euró is lehet. A tagállamoknak bizonyos

esetekben lehetőségük lesz büntetőeljárást lefolytatni olyan bűncselekményeknél is, amelyeket nem a területükön követtek el.

Tagállami képzés és adatgyűjtés

A háromoldalú intézményközi egyeztetések során a képviselők amellet érveltek, hogy a környezeti bűncselekményeket bejelentő személyek a büntetőeljárás során kapjanak megfelelő támogatást és segítséget. Azt is sikerült elérniük, hogy a tagállamok a környezeti bűnözés elleni küzdelem érdekében szervezzenek speciális képzéseket a rendőrség, a bírák és az ügyészek számára, valamint dolgozzanak ki nemzeti stratégiákat és indítsanak figyelemfelkeltő kampányokat a témában. Az uniós kormányoknak adatokat kell majd gyűjteniük a környezeti bűncselekményekről, amelyek alapján várhatóan javul majd a fellépések hatékonysága, és az Európai Bizottság rendszeresen frissíteni tudja a bűncselekmények listáját.

Brüsszel, 2024. február 7.

Új génkezelési technikák: az EP a zöld átállás érdekében támogatja a szabályokat

Egyszerűsített engedélyeztetés a hagyományos nemesített növényekkel egyenértékűnek tekintett génszerkesztett növényeknél

Minden célzott génszerkesztési eljárással előállított termék esetében kötelező a címkézés

Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság felmérte az NGT-növények potenciális biztonsági kockázatait

A hagyományos növényekkel egyenértékű NGT-növények esetében leegyszerűsítendő, más génszerkesztett növények esetében fenntartandó a jelenlegi szigorú engedélyeztetési eljárást a Parlament.

A képviselők 307 szavazattal, 263 ellenében és 41 tartózkodás mellett meghatározták, hogy milyen tárgyalási álláspontot képviseljen a Parlament az új génkezelési technikákról szóló bizottsági javaslatról a tagállamok kormányzaiból álló Tanáccsal folytatott tárgyalásokon.

Az élelmiszerrendszer fenntarthatósága és válságállósága érdekében olyan növényfajtákra van szükség, amelyek jobban ellenállnak a klímaváltozásnak és a kártevőknek, nagyobb a terméshozamuk, és amelyeknek a termesztése kevesebb műtrágyát és növényvédőt igényel.

A javaslat különbséget kíván tenni a célzott génszerkesztési eljárással előállított növények (NGT-növények) és a géntechnológiával módosított szervezetek (GMO-k) között, amelyekre jelenleg azonos szabályok vonatkoznak. A képviselők egyetértenek azzal, hogy két külön kategóriára kellene bontani, és ennek megfelelően kétféleképpen kellene szabályozni magukat az NGT-növényeket is. A hagyományos nemesített növényekkel egyenértékű, 1. kategóriába sorolt NGT-növényekre nem vonatkozna a szigorú GMO-szabályozás, a 2. kategóriába soroltakra viszont igen. A képviselők szeretnék megtartani az 1. és 2. kategóriába sorolt NGT-növényekből származó termékek kötelező címkézését.

A képviselők abban is egyetértettek, hogy az új génkezelési technikákkal előállított növények felhasználását továbbra is tiltani kellene az ökológiai termelésben, mivel kérdéses még a növénykultúrák összeférhetősége. A képviselők azt is szorgalmazzák, hogy a Bizottság kövesse nyomon az új génkezelési technikák elfogadottságát a fogyasztók és a termelők körében, és következtetéseit hét évvel a jogszabály hatálybalépését követően foglalja jelentésbe.

Az 1. kategóriába sorolt NGT-növények

Az ilyen NGT-növények genomját érintő genetikai módosítások mértékének és számának egyenértékűnek kell lennie a természetben található, illetve a hagyományos nemesítéssel előállított szervezetek genetikai módosulásaival. Az átláthatóság érdekében a képviselők egyetértenek abban, hogy nyilvános jegyzéket kellene online közzétenni az összes ilyen NGT-növényről.

A 2. kategóriába sorolt NGT-növények

Ebben a kategóriában nagyrészt megmaradnának a GMO-szabályozás követelményei, amelyek a legszigorúbbak közé tartoznak a világon. Így a termékek nem mentesülnének a kötelező engedélyeztetés alól.

Az agrár-élelmezési rendszer fenntarthatósága érdekében a képviselők felgyorsítanák bizonyos 2. kategóriás NGT-növények engedélyeztetését, ám mindenkor tiszteletben tartva az elővigyázatosság elvét.

Teljes szabadalmi tilalom az NGT-növényekre

A képviselők teljes tilalmat kértek az NGT-növények, a növényi anyagok és részek, a genetikai információk és a folyamatjellemzők szabadalmaztatására, hogy el lehessen kerülni a jogbizonytalanságot és a felesleges költségeket, illetve ne kerüljenek függő helyzetbe a gazdák és a nemesítők. Azt szeretnék, ha a Bizottság 2025 júniusáig jelentést készítené arról, hogy milyen hatást gyakorolnak a szabadalmak a nemesítők és a mezőgazdasági termelők változatos növényi szaporítóanyagokhoz való hozzáféréseire, és jogalkotási javaslatot sürgetnek a szellemi tulajdonjogok uniós szabályozásának ennek megfelelő kiigazítására.

Brüsszel, 2024. február 7.

Új uniós szabályok: az euró átutalások tíz másodpercen belül megérkeznek

Fókuszban az ügyfelek biztonsága: megbízható és naprakész csalásfelismerés és a címzett személyazonosságának ellenőrzése

A magasabb díjak tiltása az azonnali fizetésekért

Az ügyfelek maximális összeghatárt állíthatnak be azonnali átutalásaikra

A képviselők szerdán új szabályokat fogadtak el annak érdekében, hogy az átutalt pénzeszközök azonnal megérkezzenek a lakossági ügyfelek és a vállalkozások bankszámláira az EU-ban.

Az új rendelet célja, hogy a lakossági ügyfeleknek és a vállalkozásoknak, különösen a kkv-knak, ne kelljen várniuk a pénzükre, és hogy növelje az átutalások biztonságát. A bankoknak és más pénzforgalmi szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy az átutalások megfizethetők és azonnal feldolgozhatók legyenek. Az uniós tagállamok kormányaival már egyeztetett jogszabály frissíti az egységes eurófizetési térség (SEPA) jelenleg érvényes szabályait.

Azonnali átutalás

Az azonnali átutalást naptól és órától függetlenül azonnal végre kell hajtani, és a pénznek tíz másodpercen belül meg kell érkeznie a címzett számlájára. A fizető félnek tíz másodpercen belül értesítést kell kapnia arról, hogy az átutalt összeg a címzett rendelkezésére áll-e vagy sem.

Azoknak a tagállamoknak, amelyek pénzneme nem az euró, hosszabb átmeneti időszakot követően szintén alkalmazniuk kell majd ezeket a szabályokat olyan számlák esetében, amelyek már

euróban kínálnak rendszeres tranzakciókat. Az ilyen számlák esetében a munkaidőn kívüli időpontokban történő tíz másodpercen belüli fizetés teljesítésétől azonban eltérhetnek, tekintettel az euróban rendelkezésre álló likviditáshoz való hozzáféréssel kapcsolatos esetleges aggályokra.

Ügyfélbiztonság, szankciók és büntetések

A biztonság garantálása érdekében a szolgáltatóknak megbízható és naprakész csalásfelderítési és -megelőzési intézkedésekkel kell rendelkezniük annak elkerülése érdekében, hogy az átutalások csalás vagy hiba miatt rossz számlára kerüljenek. Ennek érdekében az EU-ban működő pénzforgalmi szolgáltatóknak haladéktalanul és minden további díj vagy költség nélkül szolgáltatást kell nyújtaniuk a címzett személyazonosságának ellenőrzésére.

A csalás elleni további biztosítékként a pénzforgalmi szolgáltatóknak lehetővé kell tenniük ügyfeleik számára, hogy az azonnali átutalások maximális összegét euróban állítsák be, amely a következő átutalás előtt könnyen módosítható.

Ha egy pénzforgalmi szolgáltató nem teljesíti csalásmegelőzési kötelezettségeit, és ez pénzügyi kárt okoz az ügyfélnek, akkor az új szabályok értelmében az ügyfél kártérítést követelhet a szolgáltatótól.

Az azonnali átutalásokat kínáló szolgáltatóknak azt is ellenőrizniük kell, hogy a pénzmosással és terrorizmus finanszírozásával kapcsolatos szankciók vagy egyéb korlátozó intézkedések hatálya vonatkozik-e bármelyik ügyfélre.

A díjak változatlanok maradnak

Az euróban történő azonnali átutalási műveletek tekintetében alkalmazott díjak nem lehetnek magasabbak, mint a „nem azonnali” átutalási műveletekre vonatkozó díjak.

Brüsszel, 2024. február 7.

Szigorított az EP a dolgozókat a veszélyes anyagoktól védő szabályokon

40 év után először frissítették az ólomnak való kitettség szabályait

Első alkalommal vezetnek be a diizocianátokra vonatkozó határértékeket

Hatékonyabb védelem azok számára, akik a zöld átállás biztosításán dolgoznak

Szerdán a Parlament 40 év után először fogadott el új határértékeket az ólomnak, és először a diizocianátoknak való kitettség elfogadható mértékéről.

Az EU-ban évente körülbelül 50 000-150 000 munkavállaló van kitéve ólomnak és 4,2 millió munkavállaló diizocianátoknak. A tagállamok kormányaival már egyeztetett és ma 589 igen szavazattal, 10 ellenében és 40 tartózkodással elfogadott új jogszabályok hatékonyabban védik a munkavállalók egészségét azáltal, hogy csökkenti az ezekre az anyagokra vonatkozó kitettség határértékeit.

Mindkét anyagot széles körben használják épületek felújítása során, valamint akkumulátorok és szélturbinák gyártásában, illetve elektromos járművek könnyebbé tételében. Az EU azáltal, hogy korlátozza ezeknek a vegyi anyagoknak való kitettséget, védi azokat, akik a zöld átállásban dolgoznak.

Az ólomra vonatkozó határértékek 1982 óta először frissítve

Az ólomnak való kitettség befolyásolhatja a nők és férfiak termékenységet és a magzat fejlődését. Emellett károsíthatja az idegrendszert és a vesét, illetve magas vérnyomást is okozhat. Az 1982 óta először frissített új határértékeket a jelenlegi értékek kevesebb mint egynegyedére csökkentették: a munkahelyi expozíciós határérték 0,03 mg/m³, a biológiai határérték pedig 15 µg/100 ml lesz.

Az Európai Bizottságnak öt éven belül felül kell vizsgálnia ezeket a határértékeket a szülőképes korú női munkavállalók jobb védelme érdekében, figyelembe véve a legfrissebb tudományos adatokat.

A diizocianátokra vonatkozó első határértékek

A diizocianátok károsak a munkavállalók egészségére, a munkahelyi asztma egyik leggyakoribb okozói, és allergiás reakciókat okozhatnak. Az új jogszabály a diizocianátok foglalkozási kitettségi határértékét 6 µg NCO/m³-ben határozza meg (a maximális koncentráció, amelynek egy munkavállaló egy nyolcórás munkanap során ki lehet téve), rövid távú (azaz 15 perces) kitettség esetén pedig 12 µg NCO/m³-ben. Az Európai Bizottság 2029-ig felülvizsgálja ezeket a határértékeket.

Korábbi ólomkitettség

Számos munkavállaló több éven keresztül volt ólomnak kitéve, és a vérükben található ólom mértéke jóval az új határértékek felett halmozódott fel. Az ilyen dolgozók egészségének hatékonyabb védelme érdekében rendszeresen orvosi vizsgálatokat kell végezni annak megállapítására, hogy folytathatják-e az ólomnak való kitettséggel járó feladatokat.

Brüsszel, 2024. február 6.

Az Európai Parlament véget vetne a felelőtlen vezetés büntetlenségének

A vezetéstől való eltiltás egy uniós országban az egész EU-ban érvényes lenne

Bővítenék a súlyos közlekedési szabálysértések listáját

Egyértelmű határidők a vezetéstől való eltiltásról szóló határozatok végrehajtására

A súlyos közlekedési szabálysértések, mint a gyorsajtás vagy az ittas vezetés miatt az egész EU-ban el kellene tiltani a vezetéstől a szabálysértőket, érveltek kedden az EP-képviselők.

A jelenleg érvényes szabályok szerint, ha egy járművezető egy közlekedési szabálysértés miatt elveszíti a jogosítványát egy másik uniós országban, mint amelyik a jogosítványát kiállította, a legtöbb esetben a szankció csak abban az országban alkalmazandó, ahol a jogsértést elkövették, és az EU többi részén nem jár korlátozással.

Annak biztosítása érdekében, hogy a külföldi illetőségű személy vezetői engedélyének felfüggesztését, korlátozását vagy visszavonását valamennyi uniós országban alkalmazzák, az új szabályok előírnák, hogy az erről szóló határozatot továbbítani kell a vezetői engedélyt kiállító uniós országnak.

Veszélyes szabálysértések

A képviselők azt javasolják, hogy az érvényes jogosítvány nélküli vezetést vegyék fel a súlyos közlekedési szabálysértések – például az ittas vezetés vagy a halálos közúti balesetek okozása – listájára, amelyek maguk után vonják az uniós országok közötti információcserét a vezetésről való

eltiltásról. A sebességkorlátozás 50 km/h sebességgel történő meghaladása szintén az egyik súlyos közlekedési szabálysértés, amely a vezetéstől való eltiltáshoz vezethet. A képviselők a lakóövezetekre alacsonyabb sebességkorlátozást állapítanának meg, ami azt jelenti, hogy az ilyen utakon a megengedett sebességhatár 30 km/h sebességgel való túllépése a jogosítvány elvesztését vagy felfüggesztését vonhatná maga után.

Határidők

A Parlament azt is javasolja, hogy az uniós országoknak tíz munkanapos határidőt szabjanak meg arra, hogy tájékoztassák egymást a járművezetők jogosítványtól való megfosztásáról szóló határozatokról, 15 munkanapos határidőt pedig annak eldöntésére, hogy a gépjárművezetéstől való eltiltás alkalmazandó-e az egész EU-ban. Az érintett járművezetőt hét munkanapon belül tájékoztatni kellene a végleges döntésről.

Brüsszel, 2024. február 1.

Elektronikai hulladék az EU-ban: tények és adatok

Az e-hulladék az egyik leggyorsabban növekvő hulladéktípus az EU-ban, amelynek kevesebb mint 40%-át hasznosítják újra.

Az elektronikus eszközök és berendezések a modern élet velejárói – a mosógépektől, porszívóktól kezdve az okostelefonokig és számítógépekig nehéz elképzelni az életet nélkülük. Az általuk termelt hulladék ugyanakkor akadályozza az EU ökológiai lábnyomának csökkentésére irányuló erőfeszítéseket.

Mi az e-hulladék?

Az elektronikai hulladék, vagy e-hulladék a használat után kidobott termékek egy sorát fedi le. kidobott nagy háztartási készülékek, például mosógépek

IT-berendezések (laptopok, nyomtatók)

fogyasztói berendezések (videokamerák, fénycsövek) és szolárpanelek

háztartási kisgépek (porszívók, kenyérpíritók).

További kategória – például elektromos szerszámok és orvostechikai eszközök.

Az EU-ban forgalomba hozott elektromos és elektronikus berendezések mennyisége a 2012-es 7,6 millió tonnáról 2021-re 13,5 millió tonnára nőtt. Az összes összegyűjtött elektromos és elektronikus berendezés a 2012-es 3,0 millió tonnáról pedig 2021-re 4,9 millió tonnára nőtt.

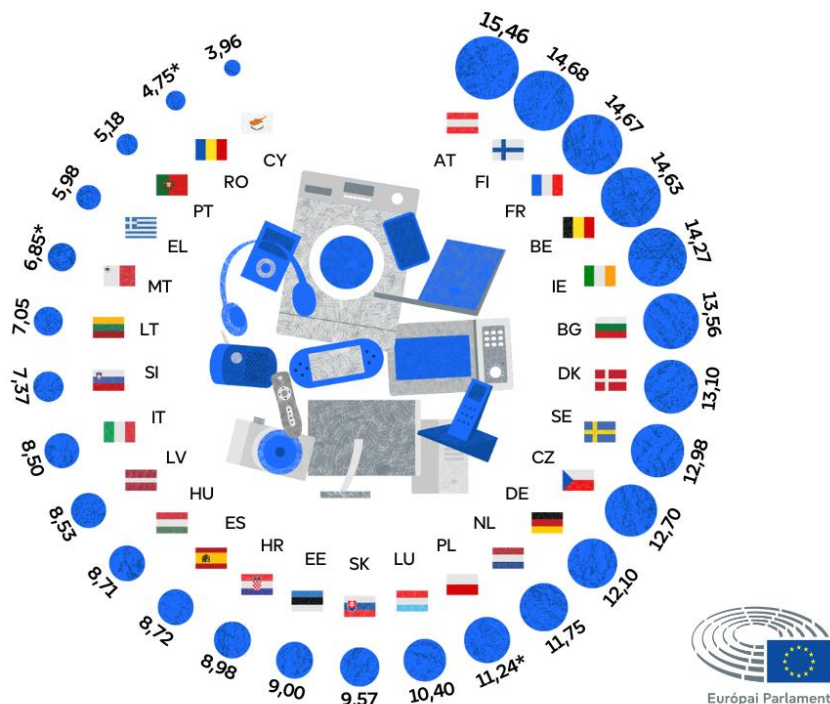
Az e-hulladék újrafeldolgozási aránya az EU-ban

Az újrahasonosítási gyakorlatok tagállamonként eltérőek.

Ausztria volt az élen 2021-ben az EU-s országok között az elektronikai hulladékgyűjtésben, ahol átlagosan 15,46 kg/fő e-hulladékot gyűjtöttek. Ugyanebben az évben az EU-ban átlagosan 10,3 11 kg/fő elektromos és elektronikus berendezési hulladékot gyűjtöttek.

Mennyi e-hulladékot gyűjtenek az EU-s országok?

Elektromos és elektronikus berendezések hulladékai
kg/fő

Forrás: Eurostat (2021.) [env_waseleeos] | *Málta, Lengyelország és Románia: 2020.

Miért kell újrahasznosítanunk az e-hulladékot?

Az eldobott elektronikus és elektromos berendezések potenciálisan káros anyagokat tartalmaznak, amelyek szennyezik a környezetet, és növelik az e-hulladék újrahasznosításával foglalkozó embereket érő kockázatokat. A probléma megoldására az EU jogszabályokat fogadott el bizonyos vegyi anyagok, például az ólom használatának megakadályozására.

Számos, a modern technológiához szükséges ritka ásványi anyag olyan országokból származik, amelyek nem tartják tiszteletben az emberi jogokat. A fegyveres konfliktusok és az emberi jogi visszaélések nem szándékos támogatásának elkerülése érdekében az EP-képviselők olyan szabályokat fogadtak el, amelyek előírják a konfliktus-ásványok európai importőreinek, hogy végezzenek háttérelőnézéseket beszállítóikon.

Mit tesz az EU az e-hulladékok csökkentéséért?

2020 márciusában az Európai Bizottság új körkörös gazdaságra vonatkozó cselekvési tervet terjesztett elő, amely egyik legfontosabb prioritásaként az elektronikus hulladék csökkentését tűzte ki. A javaslat olyan azonnali célokat tartalmazott, mint például a „javításhoz való jog” és általában az újrafelhasználhatóság javítása, egységes töltők bevezetése és egy, az elektronikus eszközök újrahasznosítását ösztönző jutalmazási rendszer bevezetése.

2024 végére a C típusú USB lesz a legtöbb elektronikai eszköz általános töltője az EU-ban. A laptopokat 2026. április 28-ig kell felszerelni C típusú USB porttal.

2023 márciusában a [Bizottság új javaslatot terjesztett elő](#) az áruk javításának segítése érdekében. A törvényes garancián belül megkövetelné az eladóktól a termékek javítását, hacsak nem olcsóbb a csere. A garancián túlmenően jogot adna a javítások egyszerűbbé és olcsóbbá tételéhez.

Hogy kezelje a növekvő mennyiségű elektronikai hulladék problémáját az EU [szabályokat fogadott el az elektromos és elektronikus berendezések gyűjtéséről](#), kezeléséről és újrahasznosításáról.

2023 februárjában a [Bizottság javaslatot terjesztett elő](#) az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól szóló irányelv frissítésére.

Brüsszel, 2024. január 18.

EP: a gyűlöletbeszédet és a gyűlölet-bűncselekményt is fedje le az uniós jog

A jelenlegi szabályok a gyűlölet elleni védelmet csak bizonyos indítékokra, például faji, vallási vagy nemzeti hovatartozásra korlátozzák

A képviselők bírálják a Tanács tétlenségét, pedig a gyűlölet egyre nagyobb méreteket ölt

A véleménynyilvánítás szabadsága nem szolgálhat pajzsként a gyűlöletbeszéd és a gyűlölet-bűncselekmények online és offline védelmére

A képviselők felszólítják a Tanácsot, tegyen lépéseket a jogszabályok terén annak érdekében, hogy Európában mindenkinek megfelelő védelmet biztosítsanak a gyűlölettel szemben.

A Parlament felszólítja a Tanácsot, hogy a jelenlegi jogalkotási ciklus végéig fogadjon el határozatot arról, hogy a gyűlöletbeszédet és a gyűlölet-bűncselekményeket az [EU Szerződés 83. cikkének \(1\) bekezdése](#) értelmében vett bűncselekmények (úgynevezett „uniós bűncselekmények”) közé sorolja. Ezek olyan különösen súlyos, határokon átnyúló dimenzióval rendelkező bűncselekmények, amelyekre vonatkozóan a Parlament és a Tanács minimumszabályokat állapíthat meg a bűncselekmények és a szankciók meghatározására.

Egységes megközelítés a gyűlölet elleni küzdelemben

A képviselők arra törekszenek, hogy mindenkinek egyetemes védelmet biztosítsanak, különös tekintettel a célba vett személyekre és a kiszolgáltatott csoportokra és közösségekre. Jelenleg a tagállamok büntetőjogi szabályai eltérő módon kezelik a gyűlöletbeszédet és a gyűlölet-bűncselekményeket, míg az uniós szintű szabályok csak akkor alkalmazandók, ha az ilyen bűncselekményeket faji, bőrszín, vallás, származás, nemzeti vagy etnikai hovatartozás alapján követik el.

A gyűlölet egyre nagyobb méreteket ölt Európában, és két év telt el a vonatkozó bizottsági javaslat benyújtása óta, de a Tanács nem jutott előre a kérdésben. A képviselők az egyhangúság szükségessége miatt felmerülő akadályok leküzdésére az úgynevezett [„passerelle klauzulák”](#) alkalmazását kérik.

Figyelembe kell venni az áldozatok körülményeit

A Parlament felszólítja a Bizottságot, hogy fontolja meg a „nyitott” megközelítést, amelynek értelmében a megkülönböztetés okai nem korlátozódnak egy zárt listára, és a szabályok terjedjenek ki az új és változó társadalmi dinamika által megtörtént incidensekre. A képviselők hangsúlyozzák, hogy a véleménynyilvánítás szabadságát, bármennyire is kulcsfontosságú, nem szabad a gyűlölet védelmére pajzsként kihasználni, és kiemelik, hogy az internettel és a közösségi

médiaplatformok üzleti modelljével való visszaélés hozzájárul a gyűlöletbeszéd terjesztéséhez és felerősítéséhez.

A képviselők azt is kérik, hogy különös figyelmet fordítsanak a kiskorúakra, többek között az iskolai zaklatás és a cyberbullying esetében, illetve szilárd keretet szorgalmaznak az áldozatok számára, interszekcionális megközelítéssel, szakemberek képzésével. Emellett az igazságszolgáltatáshoz való biztonságos hozzáférést, speciális támogatást és jóvátételt biztosító intézkedéseket szorgalmaznak, és biztonságos környezetet az incidensek bejelentésének bátorítása érdekében.

Brüsszel, 2024. január 18.

EP: veszélyben a legfőbb szabadságjogok, az egyenlőség és az emberi méltóság

A legfontosabb kérdések közé tartozik a média szabadsága, a korrupció és az egyéni szabadságjogok

Az EU-nak meg kell védenie a nők, a gyermekek, az LMBTIQ+ és más kiszolgáltatott személyek jogait

A képviselők konkrét ajánlásokat fogalmaztak meg Magyarországnak, Lengyelországnak, Görögországnak, Ciprusnak és Spanyolországnak

A képviselők megvizsgálták, hogy 2022-ben és 2023-ban milyen volt a polgárok jogainak helyzete az EU-ban, és számos aggályt állapítottak meg több tagállamban.

Az alapvető jogok helyzetéről szóló jelentést 391 igen szavazattal, 130 ellenében és 20 tartózkodás mellett fogadták el a képviselők.

A képviselők igazságot követelnek az újságírók meggyilkolása ügyében, és üdvözlik a médiaszabadságot megerősítő jogszabályról szóló megállapodást. Újra hangsúlyozzák a kémprogramok miatti aggodalmukat, kiemelve az iparág szigorú szabályozásának szükségességét, és felszólítják az uniós országokat, különösen Görögországot, Magyarországot, Lengyelországot, Spanyolországot és Ciprust, hogy kövessék a Parlament ajánlásait ezen a téren.

Visszalépés a nők és az LMBTIQ+ emberek jogainak terén

A szöveg emlékeztet arra, hogy a nemi alapú erőszak minden uniós országban igen elterjedt, és határozottan elítéli a nők és az LMBTIQ+-személyek jogai terén tapasztalt gyors visszalépését több tagállamban, beleértve a biztonságos és legális abortuszhoz való hozzáférés megtagadását Lengyelországban.

Magyarország esetében a Parlament felszólítja az Európai Tanácsot annak megállapítására, hogy Magyarország súlyosan és tartósan megsértette-e az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikkelyének (2) bekezdése szerinti uniós értékeket, illetve a képviselők határozottan elítélik, hogy a hatóságok szisztematikusan bűnbakot csinálnak az LMBTIQ+ közösségből.

A Parlament ismételten kéri, hogy a nők elleni erőszak és a családon belüli erőszak elleni küzdelemről szóló irányelv végleges formájáról szóló tárgyalásokat gyorsan zárják le, és hogy a nemi alapú erőszakot vegyék fel az uniós bűncselekmények listájára.

Növekszik a korrupció

A Parlament mély aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy több uniós országban egyre nő a korrupció, és ismételten elítéli a magas rangú tisztviselőket és politikusokat – köztük a jelenlegi és volt európai

parlamentari képviselőket – érintő állítólagos eseteket. Az uniós korruptióellenes keretrendszert és a visszaéléseket bejelentő személyek védelméről szóló irányelvet teljes mértékben végre kell hajtani a tagállamokban, és a képviselők rámutatnak, hogy uniós szinten szükség van egy független etikai testületre. A Parlament emellett szót emel az igazságszolgáltatás függetlenségének befolyásolására irányuló kormányzati kísérletek ellen, és hatékony fékek és ellensúlyok kialakítására szólít fel.

További aggodalomra okot adó területek:

az egyesülési, szólás- és gyülekezési szabadságot fenyegető veszélyek, beleértve a rendőri erőszakot és a tömeges letartóztatásokat;

a dezinformáció és a művészi szabadság biztosításának szükségessége;

vallási alapú és rasszista incidensek, valamint az, hogy nem minden tagállam ültette át teljes mértékben a rasszizmusról és idegengyűlöletről szóló kerethatározatot;

a romák elleni rendőri erőszak;

a migránsokkal és menekültekkel szembeni széles körű alapjogi jogsértések, valamint a visszatoloncolások nemzeti jogba való beemelése;

a gyermekeknek a szülői jogállás egyenlő elismeréséhez való joga az EU-ban;

az új technológiákba, köztük a mesterséges intelligenciába beépített előítéletek kockázata;

szociális, gazdasági és környezeti jogok (pl. szegénység és társadalmi kirekesztés, digitális szegénység); és

az intézményi garanciák javítása (beleértve az Alapjogi Ügynökség független emberi jogi hatóságként való létrehozását).

Brüsszel, 2024. január 17.

Streaming: az EU biztosítson igazságos díjazást és tisztességes algoritmusokat

Az EU zenei streaming-piacáról származó bevételek nem oszlanak meg igazságosan

Átlátható algoritmusokat és ajánlásokat követelnek az EP-képviselők

A képviselők az európai zeneművekre vonatkozó kvóták bevezetésének lehetőségét javasolják

A Parlament szerdán uniós szabályokat szorgalmazott annak biztosítása érdekében, hogy a zenei streaming ágazat tisztességes és fenntartható legyen, és előmozdítsa a kulturális sokszínűséget.

A 532 igen szavazattal, 61 ellenében, 33 tartózkodás mellett elfogadott állásfoglalásban a képviselők azt kérik, hogy az EU foglalkozzon a zenei streaming-piacról származó bevételek elosztásának kiegyensúlyozatlanságával, hiszen jelenleg a szerzők és előadóművészek többsége nagyon alacsony kompenzációt kap. A képviselők ragaszkodnak az ágazatra vonatkozó új uniós jogi keret kialakításához, mert az ágazatra jelenleg nem vonatkoznak uniós szabályok, annak ellenére, hogy a streaming-szolgáltatások jelentik a zenéhez való hozzáférés fő módját.

Méltányos díjazás a szerzőknek

A jelenleg alkalmazott „digitális jogdíjakat” felül kell vizsgálni a képviselők szerint, és elítélik az úgynevezett payola-rendszereket, amelyek arra kényszerítik a szerzőket, hogy a nagyobb láthatóságért cserébe fogadjanak el alacsony díjazást, vagy érjék be fizetség nélkül.

Az európai művek láthatósága

Az állásfoglalás szerint uniós fellépésre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy az európai zeneművek láthatóak legyenek, kiemelt helyre kerüljenek és hozzáférhetőek legyenek a zenei streaming platformokon az állandóan növekvő „túláradó mennyiségű” tartalom között. A képviselők annak a lehetőségnek a megfontolását javasolják, hogy például vezessenek be kvótákat az európai zeneművekre vonatkozóan.

A mesterséges intelligencia átláthatósága

Egy uniós törvényjavaslatnak köteleznie kellene a platformokat, hogy tegyék átláthatóvá algoritmusait és az ajánlások módszerét, hogy elejét vegye a tisztességtelen gyakorlatokat, például a streaming-adatok manipulálását, amelyet állítólag a művészek díjainak csökkentésére használnak.

A képviselők javasolják egy olyan címke bevezetését, amely tájékoztatja a nyilvánosságot arról, ha az általuk hallgatott dalokat mesterséges intelligencia generálta, és sürgetik a zenei streaming platformokon a deepfakes (a szerzők identitását, hangját és képmását a beleegyezésük nélkül használó) hamisítványok elleni fellépést. A szabályoknak arra is kötelezniük kellene a platformokat, hogy a műveik jobb láthatósága érdekében a metaadatok helyes hozzárendelésével azonosítsák a jogtulajdonosokat.

A zenei sokszínűség támogatása

Végül a képviselők rámutatnak azokra a tanulmányokra, amelyek szerint a streaming-piacon a bevételek elsősorban a nagy kiadókhöz és néhány népszerűbb előadóhoz kerülnek, míg a kevésbé népszerű stílusokat és a kevésbé elterjedt nyelveket ritkábban játsszák. Az uniós jogszabályoknak sokszínűségi mutatókat kellene tartalmazniuk a műfajok és nyelvek sokféleségének biztosítására, valamint a független szerzők jelenlétének értékelésére. Az európai zenei ipari stratégiának pedig elő kellene mozdítania az európai zenei ágazat sokszínűségét, ösztönözve a kisebb szereplőket.

2024. január 22.

Mit tehet az EU az uniós értékek megsértése esetén?

Az EU-nak vannak eszközei az értékei és költségvetése védelmére, ha fennáll a veszélye annak, hogy valamelyik tagállam megsérti azokat.

Hogyan működnek ezek a mechanizmusok?

Az EU-s értékek védelme

A 7-es cikk

Ha az EU-s értékeket valamelyik tagállam vélhetően megsértette,

az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke

felvázolja, hogyan reagálhat az Unió
(Az 1997-es amsterdami szerződés óta)

MEGELŐZŐ INTÉZKEDÉSEK

Amennyiben egyértelműen fennáll a veszély,
hogy egy tagállam súlyosan megsérti az EU-s értékeket

7. cikk (1)

**A Tanács megállapítja,
hogy egyértelműen fennáll a veszély**

A Parlament egyetértése is szükséges:

&

A Tanács meghallgatja
a kérdéses tagállamot

a tagállamok **négyötötös többségével**
hozhat döntést

A kérdéses tagállamot felkérjük, hogy **tegye meg
észrevételeit még a döntés meghozatala előtt**

Az Európai Tanács EGYHANGÚ döntése szükséges

2. fázis

7. cikk (3)

**A TANÁCS FELFÜGGESZTHETI AZ ÉRINTETT
TAGÁLLAM JOGAIT, ideértve a szavazati jogot is**

A Tanács minősített többséggel határoz

**Az érintett tagállam nem vesz részt a szavazásban
a Tanácsban és az Európai Tanácsban**

Az Európai Unió olyan közös értékeken alapul, amelyek összekötik az országokat és az embereket. Ezeket az értékeket az Európai Unióról szóló szerződés legelején, a 2. cikkben rögzítik. Ide tartozik az emberi méltóság, a szabadság, a demokrácia, az egyenlőség, a jogállamiság és az emberi jogok tiszteletben tartása.

Ha egy tagállam megsérti az uniós értékeket, az uniós szintű reakciót indokol.

Mi a jogállamiság?

A jogállamiság az egyik uniós érték, és a demokratikus államok kulcsfontosságú alapelve, mivel segíti többek között a méltányosságot és az átláthatóságot.

A jogállamiság szerint a tagállamok kormányait **törvény kötelezi** arra, hogy **ne hozzanak önkényes döntéseket**, és hogy az állampolgároknak mindig megvan a lehetősége, hogy azokat **független bíróságokon támadhatják meg**.

Magában foglalja a **korruptió elleni küzdelem** fontosságát is, amely igazságtalanul kedvez egyeseknek, vagy egy szűk rétegnek mások kárára. Emellett védi a média szabadságát, biztosítva, hogy az emberek **megfelelő tájékoztatást kapnak** a kormányzati intézkedésekről.

Az elmúlt években az Európai Parlament megkongatta a vészharangot a jogállamiság helyzetének romlása miatt egyes tagállamokban, például Magyarországon. A képviselők lépéseket tettek, és ismételten felszólították a Bizottságot és a tagállamokat, hogy védjék meg az EU értékeit és költségvetését.

A 7. cikk szerinti eljárás

Az Európai Unióról szóló szerződés 7. cikke szerinti eljárást az Amszterdami Szerződés vezette be 1997-ben. A 7. cikk (1) bekezdése szerint a Tanács megállapíthatja, hogy egy tagállam esetében fenn áll az EU-s értékek megsértésének egyértelmű kockázata és konkrét ajánlásokat fogalmazhat meg a tagállam számára, hogy megelőzze az alapértékek tényleges megsértését. A cikkelyt a tagállamok egyharmada, vagy az Európai Parlament vagy a Bizottság aktiválhatja. A Tanácsnak négyötödös többséggel kell döntést hoznia, miután kézhez kapta a Parlament kétharmados (a képviselők abszolút többségét is kitevő) többséggel elfogadott beleegyezését.

A 7. cikkely (2) bekezdése egy másik eljárásra ad lehetőséget, amikor a tagállamok egyharmada vagy a Bizottság javaslata alapján a Tanács megállapítja, hogy az alapértékek az adott országban ténylegesen sérültek-e. A Tanácsnak egyhangú döntést kell hoznia és az EP hozzájárulására is szükség van. A 7. cikkely (3) bekezdése a konkrét szankciókat indítja el, ami a tanácsi szavazati jog felfüggesztését is jelentheti.

Az uniós költségvetés védelmét szolgáló szabályok

2020-ban az EP-képviselők elfogadtak egy rendeletet, amely megvédi az uniós forrásokat attól, hogy a tagállamok visszaéljenek vele – ez az úgynevezett **jogállamiság feltételrendszere**. A Parlament azt szorgalmazta, hogy ne csak akkor alkalmazzák, ha az uniós forrásokkal közvetlenül visszaélnék, például korrupció vagy csalás esetén, hanem akkor is, ha az alapvető értékek rendszeres megsértése veszélyeztetheti az uniós források kezelését.

Ez azt jelenti, hogy a jogállamiság és egyéb értékek tiszteletben tartása feltétele annak, hogy a tagállamok uniós forrásokhoz jussanak, hiszen olyan országoktól lehet pénzt visszatartani, amelyekben a jogállamiság megállapított megsértése veszélyezteti az uniós források kezelését.

Egyéb intézkedések

Ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy egy tagállam megsérti az uniós jogot, ami azt jelenti, hogy nem alkalmazza az uniós szinten elfogadott szabályokat, kötelezettségszegési eljárást indíthat az Európai Bíróság előtt, amely pénzügyi szankciókat vonhat maga után az ország ellen.

A Parlament kiemelt figyelemet fordít a tagállamok jogállami helyzetére, olyan jelentéseket készít, amelyek rávilágítanak a problémákra és cselekvésre szólítanak, köztük a 2020-as és 2021-es alapvető jogokról szóló jelentés is.

2020 óta az Európai Bizottság éves jogállamisági jelentést tesz közzé, amely valamennyi tagállamban figyelemmel kíséri a jogállamisággal kapcsolatos pozitív és negatív fejleményeket.

A Parlament lépései a jogállamiság magyarországi helyzete miatt

Az Európai Parlament aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a magyar kormány ismételten és szisztematikusan igyekszik aláásni az EU alapértékeit.

A 2024 januárjában megszavazott állásfoglalásban a képviselők aggodalmukat fejezték ki a demokrácia, a jogállamiság és az alapvető jogok magyarországi helyzete miatt. A szavazás azonnali válasz volt a magyar Parlament nemrégiben elfogadott „nemzeti szuverenitásvédelmi” törvényére, valamint Orbán Viktor magyar miniszterelnök legutóbbi intézkedésére, amely az EU hosszú távú költségvetésének felülvizsgálatával kapcsolatos kulcsfontosságú döntést blokkolja, beleértve az uniós segílyeket is.

A Parlament sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy a Tanács nem alkalmazta a 7. cikk szerinti eljárást, valamint a Bizottság azon döntése miatt, hogy 10,2 milliárd euróig felszabadítja a korábban befagyasztott pénzeszközöket, annak ellenére, hogy Magyarország nem teljesítette a bírói függetlenségre vonatkozó szükséges reformokat.

A képviselők 2018-ban indították el először a 7. cikk szerinti eljárást, amikor arra kérték a Tanácsot, hogy állapítsa meg, fennáll-e a veszélye annak, hogy Magyarország megsérti az EU alapértékeit.

Számos aggályt fogalmaztak meg az ország intézményeinek működésével kapcsolatban, ideértve a választási rendszerrel, az igazságszolgáltatás függetlenségével és az állampolgárok jogainak és szabadságainak tiszteletben tartásával kapcsolatos problémákat.

Az uniós költségvetés és az EU pénzügyi érdekeinek védelme érdekében a Bizottság 2022. szeptember 18-án javasolta a 7,5 milliárd eurós uniós támogatás magyarországi kifizetésének felfüggesztését a jogállamisági aggályok miatt. A Parlamentben a témát vezető EP-képviselők üdvözlötték a javaslatot, és a következő lépések megtételére szólították a Tanácsot és a tagállamokat.

A Parlament 2023. június 1-jén, a 2024 júliusában kezdődő, soron következő magyar EU-elnökségre tekintettel ismét bírálta a magyarországi fejleményeket. A képviselők kiemelték a rendeleti határozatot, az LMBTIQ+ jogai és a tanárok elleni támadásokat, valamint a rendszerszintű korrupciót. Elítélték a magyar kormány EU-ellenes kampányait, megkérdőjelezve Magyarország alkalmasságát az elnöki posztra. Megismételték az uniós forrásokkal való visszaélés miatti aggodalmaikat is.

Brüsszel, 2024. január 18

A zöldmosás megállítása Uniós szabályozás a zöld állításokról

Az EU szeretne véget vetni a zöldmosásnak, és több tájékoztatást nyújtani a fogyasztóknak az általuk vásárolt termékek tartósságáról.

A fogyasztók jogainak jobb védelme, a környezetbarát döntések segítése és az anyagok újrafelhasználását és újrahasznosítását támogató körkörös gazdaság kialakítása érdekében az Európai Parlament a kereskedelmi gyakorlatokra és a fogyasztóvédelemre vonatkozó szabályok frissítésén dolgozik.

A zöldmosás betiltása

Természetes, eco, környezetbarát... Sok terméken vannak ilyen címkék, de ezek az állítások gyakran nem bizonyítottak. Az EU szeretné biztosítani, hogy a termék környezetre gyakorolt hatásával, élettartamával, javíthatóságával, összetételével, gyártásával és felhasználásával kapcsolatos összes információ **ellenőrizhető forrásokból** származzon.

Mi az a zöldmosás?

Az a gyakorlat, hogy hamis benyomást keltenek egy termék környezeti hatásairól vagy előnyeiről, ami félrevezetheti a fogyasztókat.

Ennek megszüntetése érdekében az EU be fogja tiltani: a termékekre vonatkozó általános környezetvédelmi állítások bizonyíték nélküli használatát az olyan állításokat, hogy egy termék semleges, csökkentett vagy pozitív hatással van a környezetre, mivel a gyártó ellensúlyozza a kibocsátást a fenntarthatósági címkéket, amelyek nem jóváhagyott tanúsítási rendszereken alapulnak vagy nem állami hatóságok által létrehozottak

A termékek tartósságának támogatása

Az uniós fogyasztók 86%-a jobb tájékoztatást szeretne a tartósságról.

Az Európai Parlament szeretné elérni, hogy a fogyasztók teljes mértékben tisztában legyenek a jótállási idővel, amely alatt a fogyasztók az eladó költségére kérhetik a hibás termékek javítását. Az uniós jogszabályok értelmében a termékekre legalább két év garancia vonatkozik. A frissített fogyasztóvédelmi szabályok új címkét vezetnek majd be a meghosszabbított jótállási idővel rendelkező termékekre.

Az EU betiltja majd:

azon áruk reklámozását, amelyek tervezési jellemzői csökkenthetik a termék élettartamát a nem bizonyított tartóssági állításokat a használati időre vagy intenzitásra vonatkozóan normál körülmények között az áruk javíthatóként való bemutatását, ha azok nem javíthatóak

Az Európai Bizottság Magyarországot érintő sajtóközleményeiből, jelentéseiből valamint a tagállamok híreiből való válogatás 2004. februártól napjainkig. **(V. rész. 2024. január 1-től.)**

Téma: **Fogyasztóvédelem, környezetvédelem, egészségügy, éghajlat és természeti erőforrások, élelmiszer-biztonság, energia, érdekvédelem, fenntarthatóság, jogérvényesülés, esélyegyenlőség, szociális jogok, utazás.**

Források: **ec.europa.eu, EP Tájékoztatási Iroda, EurActiv, euronews, BruxInfo, egyéb.**

Uniós intézmények

- [Európai Parlament](#)
- [Európai Tanács](#)
- [Az Európai Unió Tanácsa](#)
- [Európai Bizottság](#)
- [Az Európai Unió Bírósága \(EUB\)](#)
- [Európai Központi Bank \(EKB\)](#)
- [Európai Számvevőszék](#)
- [Európai Külügyi Szolgálat \(EKSZ\)](#)
- [Európai Gazdasági és Szociális Bizottság \(EGSZB\)](#)
- [Régiók Európai Bizottsága](#)
- [Európai Beruházási Bank \(EBB\)](#)
- [Európai ombudsman](#)
- [Európai adatvédelmi biztos](#)
- [Intézményközi testületek](#)